

VALENTIN NICOLAU

LUME, LUME, SORO LUME...

– piesă în două acte –

Nominalizată la premiul UNITER pentru
„Cea mai bună piesă românească a anului 1999“

Personaje:
VASILE
PRIETENUL / GHEORGHE
TINA / LINA
GURIȚĂ
PREOTUL
CÂRCIUMARUL
PRIMUL MESEAN / NUNTAȘ
AL DOILEA MESEAN / NUNTAȘ
POLIȚISTUL
HOȚUL

și alte cinci personaje care sunt, pe rând:

VECINII / CĂLĂTORII /
MUZICANTUL, TATĂL, MAMA,
NAȘUL, NAȘA /
NEGUSTORII / BEȚIVII /
MIRELE, MIREASA, NUNTAȘII / CURIOSII

Acțiunea se petrece în mahalale, acolo unde, deopotrivă, încep și se termină orașul și satul.

ACTUL ÎNTÂI

Acțiunile încep în preajma unor crâșma, pentru a continua apoi în interiorul lor. Cele trei localuri prin care trec eroii diferă doar prin derizoriul atmosferei, mereu crescând.

Scena 1

Vasile coboară scările unui bloc muncitoresc pe cale de a fi părăsit de locatari. În dreptul ușilor deschise se face troc cu lucrurile rămase nevândute.

VECINUL 1: Ia frigiderul ăsta... Îngheață bocnă și consumă puțin... Vecine, hai să-ți dau un pat. N-are un arc rupt.

VECINUL 2: Cât ceri pe televizor?

VECINUL 1: Mai ai geaca aia de piele?... Facem schimb?

VECINUL 2: Îți dau cinci kile de ulei de floare și două de făină... Un biberon și o față de masă.

VECINUL 3: Nu vezi că-i ciobită chiuveta?... Nu face mai mult decât un cuțit de bucătărie nou-nouț... Și-un polonic.

VECINUL 4: Ce căști gura, Vasile? Cauți ceva?... N-ai nevoie de un dulap?

VECINUL 3: Îți dau eu un șifonier cu trei uși și oglindă.

VECINUL 1: Cizme nou-nouțe. Cu toc și spiț șmecheresc.

VASILE: A trecut zăpada. S-a dus noroiul.

VECINUL 3: Atunci, un fier de călcat a-ntâia. Cu aburi.

VECINUL 4: Două tigăi și-o pijama e bine?

VECINUL 5: Care vrei, neamule, un computer?

VECINUL 3: Am aragaz cu patru ochiuri și cuptor! Butelie plus cărucior!

VECINUL 5: Computer cu clape, cutie și televizor! Și cabluri de legătură. Marfă Vest!

VASILE: Cât ceri pe astea?

VECINUL 5: Cât ai da?

(VASILE desface pătura ce o purtase sub braț.)

VASILE: O sticlă de țuică, o trusă de șurubelnițe, două casete...

VECINUL 5: Cu ce e?

VASILE: Muzică de petrecere.

VECINUL 5 (studiind casetele): Lăutărească sau țigănească?

VASILE: Ce-ți dorește suflețelul. Muzică de-a noastră, de cartier. E aia... *(Fredonează o melodie.)* Și aia de inimă albastră...

VECINUL 5: Sunt valabile. Altceva?

VASILE: Trei pachete de Carpați, ochelari de soare americănești... Hai, că-s tari...

VECINUL 4: Vasile, nu vrei mai bine un aragaz?

VECINUL 5: Gata! Ia computerul că-s mulțumit. Da-mi dai și pătura?...

VASILE: Asta nu. În ce mai duc eu toate astea? (*Pune părțile componente ale computerului în pătură.*) Noroc bun!

VECINUL 4: Bă, dar prost ești! Cu aragazul mai făceai ceva...

VECINUL 5: Lasă-l, mă, că se duce la ai lui, la țară, să le arate cum e la oraș!

VECINUL 4: Așa-i, Vasile?... (*Către VECINUL 5.*) N-ajunge mai departe de crăsmă.

VECINUL 5: Care-ți dau, frățioare, un album cu poze și o lustră cu trei brațe?...

Scena 2

Interiorul restaurantului de la parterul aceleiași bloc muncitoresc. În scenă sunt VASILE, TINA, GURIȚĂ, CÂRCIUMARUL, POLITISTUL, PREOTUL și doi MESENI cu bagaje.

TINA (*în dreptul ferestrei*): Unde naiba s-or duce?

CÂRCIUMARUL: Care-ncotro... Bă, ce-i aici?! Sală de așteptare? Sanatoriu?... Beți sau cărați-vă, că trebuie să împachetez și eu.

PRIMUL MESEAN: Mai dă-mi o sticlă de votcă și nu te mai ambala așa că-i ultima seară.

PREOTUL: Domnul fie cu noi!

AL DOILEA MESEAN: Mie tot vin, dar fără apă... Tino, ce te faci, scumpete, că pleacă tot orașul?

TINA: Mare scofală. Orașele dispar, nu și bărbații.

AL DOILEA MESEAN: Auzi, părinte, vrea să zică că noi suntem stricăciunea. Că numai asta nu dispăre.

TINA: Când ziceam bărbați, nu mă refeream și la tine.

PREOTUL: Păcatul n-are sex, fiule!

CÂRCIUMARUL (*către PREOT*): Mai merge una?

PREOTUL: Mai merge, dar una mică. Acuși o iau din loc. Păstorul trebuie să fie lângă turma sa. (*Către TINA.*) Mai e lume?

TINA: S-a mai rărit... Asta nu mai e turmă. Se-mpărăștie ca cioburile dintr-o sticlă spartă.

CÂRCIUMARUL: E timp, părinte. E timp... Guriță, pune mâna și cântă, că de-asta te plătesc!

AL DOILEA MESEAN: Că bine zici. Tare-i liniștea asta.

POLITISTUL: Îmi bubuie în urechi.

GURIȚĂ: Așa, de unul singur?

CÂRCIUMARUL: Scârțâie, mă, dă din gură!... Dă-i în mă-sa pe țambalagi și p-ăla cu contrabasul. Au șters-o ca niște hoți. Le era frică să nu-și piardă locul în lumea largă de parcă i-ar aștepta careva... Vasile, tu nu mai vrei nimic?

(*GURIȚA începe să cânte.*)

VASILE: Mai dă-mi un rând.

CÂRCIUMARUL: Trebuie să vă întreb pe fiecare ca să comandați?!

POLITISTUL: Eu comand aici!

CÂRCIUMARUL: Tino, să nu zici că mai vrei un pahar, că te înjur.

TINA: Ani de zile ți-am fericit clienții și acum, când s-a spart târgul, tu mă înjuri?

CÂRCIUMARUL: Du-te dracului de curvă! Îmi fereai tu clienții... Vă înmulțiserăți ca ciupercile. Mai bine te-ai fi dus cu fufele ălelalte. La ce-ai mai rămas?

TINA: Să nu mă faci tu pe mine curvă! Până una alta, eu ți-am plătit poșirca asta împuțită.

PREOTUL: Copii, fiți înțelegători... Vorba-i grea cât fapta. Mântuitorul a spus: „Să ridice piatra cel ce se știe fără păcat...” Vorba-i și ea o piatră!

TINA: Îl bate Ăl de Sus.

CÂRCIUMARUL: Hai că-ți fac cinste cu-n pahar. Ai o gură...

TINA: De polițai nu te-ai lua, că de...

POLIȚISTUL: Un rând la mine, fuga!

CÂRCIUMARUL: Fuga altă dată. Ești beat mort. (*Către PREOT.*) Mai are puțin și cade sub masă.

POLIȚISTUL: Eu cad sub masă numai la comandă... Sunt limpede, treaz, perfect, drept ca legea... Bă, respectați legea că aveți de-a face cu mine!

CÂRCIUMARUL (*aducând paharul TINEI*): Ce să-i mai fi zis ăstuia?...

TINA: Puteai să dai o sticlă întreagă. Zgârciob ai fost, zgârciob rămâi... Zii, mă Guriță, mai apăsă că m-apucă amocul.

(*CÂRCIUMARUL strânge câteva lucruri și iese din scenă.*)

PRIMUL MESEAN: Tino, nu faci și tu cinste astă-seară?

AL DOILEA MESEAN: Zău așa, hai s-o facem lată. Ca la despărțire. Că pe urmă, n-am văzut, n-am auzit.

PRIMUL MESEAN: Cine-o să-și mai aducă aminte ce-a fost aici?... Hai, Tino, că o dată nu se pune.

TINA: Auzi, părinte, ăstora le arde de Sodoma și Gomora.

PREOTUL: Doamne păzește! Se va împlini profeția că într-acolo mergem.

PRIMUL MESEAN: Unde-s localitățile astea, părinte?

AL DOILEA MESEAN: Hai, Tino, că n-o fi foc.

TINA: Dacă aveți bani de băutură, aveți și pentru curve. Milogilor!

PREOTUL: Miluiește-i, Doamne!

TINA: Cântă, Guriță, cântă!... Taie-mi greța de scârbele astea.

PRIMUL MESEAN (*Către PREOT.*): Ați vorbit serios că sunt în drumul nostru, astea... Sodoma și... (*Către AL DOILEA MESEAN.*) Tu știi de ele?

AL DOILEA MESEAN: Ceva, ceva am auzit eu. Le-om găsi noi. A găsit orbul Brăila, și noi n-om fi în stare?

PRIMUL MESEAN: Părinte, bag seama că locurile astea mai deocheate le ții de taină. Păi așa zice la scriptură, să fii egoist?

PREOTUL: Piei, drace!

TINA: Nu pier, părinte... Îți faci griji de pomană pentru el. E bine mersi sănătos, gras, frumos și cu poftă de viață.

PRIMUL MESEAN: L-ai avut client și p-ăsta, de-l știi așa bine?

TINA: Nu chiar. Doar stă și se uită.

AL DOILEA MESEAN: E pervers.

TINA: E dat dracului. Se uită și notează care bărbat e mai neputincios și-l trece pe listă pentru Iad. Să asude acolo cu folos, dacă aici e doar gura de el... (*Către cei doi MESENI.*) Vă mai încumetați să încercăm, că văd că de gură sunteți buni. La el și o dată se pune.

PRIMUL MESEAN: Ce limbă ascuțită ai!

PREOTUL: Puneți-vă frâu la gură și mai veniți la slujbă, la spovedanie! Mărturisiți-vă păcatele...

AL DOILEA MESEAN: N-ai matale atâta timp câte păcate face omul. Vezi-ți de slujbe, de lumânări...

PRIMUL MESEAN: Zii, Guriță, o sfeștanie, că te ia popa țârcovnic la altar.

TINA: Vasile, tu de ce nu cânti?

VASILE: P-asta n-o prea știu.

GURIȚĂ (*schimbând melodia*): Ascultă la băiatul... *Și-așa-mi vine câteodată/Să dau...*

VASILE: Degeaba, că n-am voce...

PRIMUL MESEAN: De ce paștele mă-sii am muncit ca boul toți anii ăștia?!

PREOTUL: Nu huli, fiule!

PRIMUL MESEAN: Am crezut că aici o să mă-ngroape.

PREOTUL: Era cât pe ce. De câteva ori vă făcură și sicriele. V-a păzit bunul Dumnezeu.

AL DOILEA MESEAN: Și Sfânta Varvara.

PRIMUL MESEAN: Am săpat ca șobolanii. Am scos ce era de scos și acum gata, s-a terminat. „Ia-ți boarfele, neamule, și șterge-o!... Cară-te unde-oi vedea cu ochii, că aici s-a gătat!...” Am fost niște tâmpiți.

VASILE: Așa a fost să fie. Ne-ntoarcem acasă.

AL DOILEA MESEAN: Fugi, bă, de-aici. Noi nu mai avem case. N-avem decât domiciliu.

PRIMUL MESEAN: Ascultați la mine, pământul ăsta nu s-a ținut de cuvânt. Ne-a amăgit cu sclipirile lui și ce-am zis? „Maică, ce suflet mare are pământul!” Și sapă, scormonește, scoate și scoate, și pe urmă? Doar piatră seacă!

AL DOILEA MESEAN: Mama ei de viață!

PREOTUL: Gândiți-vă la viața de apoi. La mântuire. Cerurile vă sunt deschise.

PRIMUL MESEAN: Și dacă ne pun și în ceruri să săpăm?

AL DOILEA MESEAN: Vine vreun sfânt și zice: „Gata, se închide Raiul! S-au terminat norii!”

PREOTUL: Mă, băiete...

(În scenă intră CÂRCIUMARUL, ducând bagaje.)

CÂRCIUMARUL: Iar vă smiorcăiți ca niște muieri?

PRIMUL MESEAN: Tu vorbești ca să nu taci.

CÂRCIUMARUL: Ce, mă? Te-a făcut mă-ta la bloc? Scrie pe fruntea ta că trebuie să sapi toată viața?

PRIMUL MESEAN: Pentru tine ce contează că-ți vinzi țuica aici sau în altă parte?

CÂRCIUMARUL: Eu v-am pus să vă lăsați casele și să veniți aici, ca să vă băgați sub pământ? Eu v-am închis minele?! Asta-i bună!...

POLITISTUL: Faceți demonstrație?... Aveți grijă că eu văd, aud... Vreți să iau măsuri?... Ordinul e ordin!... Liniștea publică cine-o apăra?... Hai noroc!... Unde-i orașul?

TINA: S-a dus naibii!

POLITISTUL: Să vină orașul la mine! Încolonat!... (*Către PRIMUL MESEAN.*) Tu știi, mă, să defluezi?... Habar n-ai! Unde-i orașul, că mă enervez?!

CÂRCIUMARUL: A plecat pe cealaltă lume.

POLITISTUL: Nimeni nu pleacă fără mine!... Voi sunteți orașul?

CÂRCIUMARUL: Ușurel, șefu', că-i ajungi pe drum. Te așteaptă ei. Nu pleacă așa de capul lor.

POLIȚISTUL: Deci nu voi sunteți orașul... Atunci ce dracu' sunteți?...

PRIMUL MESEAN: Hai să bem. Zii, mă Guriță, mai adânc, că acuși plec. Mă duc la gară, mă urc în primul tren și unde m-o lăsa, acolo rămân.

POLIȚISTUL: Rămâi unde ordon eu! Nu vrei să spunei cine sunteți... (*Către VASILE.*) Taci... Mă sfidezi... Actele la control!

PREOTUL: Ce naiba te-a apucat? Îl știi pe Vasile de atâția ani. Ce ți-a cășunat pe el?

POLIȚISTUL: Și dacă m-a păcălit?... Actele, că ele vorbește! Te dai orășean șmecher...

PREOTUL: E băiat bun, de la țară. Cu frica lui Dumnezeu.

POLIȚISTUL: Ăla-i șeful tău, nu al meu... Dacă-i de la țară, de ce se dă că e orășean?... (*Către VASILE.*) Pe cine crezi tu că păcălești, mă?! Crezi că eu nu mă prind?... Țăran sau orășean?... Bă, tu ești *țărășean*!

CÂRCIUMARUL: Hai c-ai zis-o! Guriță, să faci un cântec că-i bună. Țărășean! (*Către POLIȚIST, care deschide ușa cârciumii.*) Că tu ce-oi fi?

POLIȚISTUL: Orașule!... Nu te ascunde de mine. Care ești, bă, acolo?! (*Către cei din cârciumă.*) Au plecat și hoții?... Și criminalii?

CÂRCIUMARUL: Și câinii, și gândacii. (*Către doi MESENI.*) Numai șobolanilor le e dor de galeriile săpate sub pământ.

POLIȚISTUL: Să te ia dracu' de oraș! Ai plecat fără să-mi spui. Las' că ți-arăt eu ție... (*Către cei din crâșmă.*) Îi înrolez eu imediat... Habar n-aveți cine mai sunteți! (*POLIȚISTUL iese din scenă.*)

GURIȚĂ (*cântând*): Țărășene, țărășene...

PRIMUL MESEAN: Primul tren care vine și, unde o opri, acolo rămân.

CÂRCIUMARUL: Și ce faci acolo?

PRIMUL MESEAN: Trăiesc.

CÂRCIUMARUL: Așa crezi tu?... Fără supărare, dar scaunele vi le iau. Le-am cumpărat acum nici un an. (*Începe să strângă scaunele pe care le scoate afară.*)

TINA: Răpciugoasele astea?

CÂRCIUMARUL: Puteți să rămâneți și-o mie de ani, eu scaunele mi le iau.

PRIMUL MESEAN: Ce zici, părinte? Dumneata nu-ți iei biserica?

PREOTUL: O mută Dumnezeu unde-o fi nevoie de ea.

AL DOILEA MESEAN: Cum să-și ia, mă, biserica?... Ce, lumea și-a luat apartamentele, garsonierele, blocurile?

CÂRCIUMARUL: Luați, mă, ce puteți, că nu se știe.

PRIMUL MESEAN: Părinte, pleci cu oamenii, sau rămâi în biserică singur cuc?

PREOTUL: În biserică abia că nu ești singur.

AL DOILEA MESEAN: Pleci, sau rămâi?

PREOTUL: Când voi ști răspunsul, ți-l voi spune.

CÂRCIUMARUL: Așa sunteți voi, popii. Când vă-ntreabă omul direct, răspundeți în doi peri sau dați vina pe Țl de Sus c-ar ști El mai bine... Zii, mă Guriță, una adevărată între Rai și Iad...

(În scenă intră PRIETENUL.)

PRIETENUL: Vasile, te-am căutat de-am căpiat. Ți-am lăsat vorbă la vecini, am fost la gară, am întrebat în stânga, în dreapta.

TINA: Când vrei să cauți un bărbat adevărat, începi cu crâșma.

CÂRCIUMARUL: Vă iau și fețele de masă. *(Strânge fețele de masă și iese din crâșmă.)*

PRIETENUL: Hai să plecăm. Am aranjat. Mergem la București. Am un văr acolo și-o luăm de la capăt.

VASILE: Ți-am zis că mă-ntorc acasă.

PRIETENUL: Ai alte planuri?... Vrei să mergem altundeva?... Spune, vrei să vin cu tine?

VASILE: Am să te chem eu... La timpul potrivit.

PRIETENUL: Nu înțeleg... Tu îmi ascunzi ceva.

VASILE: N-ai încredere în mine?

PRIETENUL: Prietene, nu te amăgi. Acasă se întorc doar...

PRIMUL MESEAN (către VASILE): Lasă, mă, prostiile.

PRIETENUL: Cine crezi că o să te mai aștepte? Familia?... Or să te întrebe de ce nu le-ai mai trimis bani prin poștă.

VASILE: Așa simt eu, că trebuie să mă întorc.

AL DOILEA MESEAN: Ia-o, mă, de la capăt, nu te înfunda acolo.

VASILE: Asta și vreau. De-acolo trebuie s-o iau de la capăt.

AL DOILEA MESEAN: Ai vreo iubită care crezi că te mai așteaptă?... Să tot aibă cinci copii și vreo șapte avorturi...

PRIMUL MESEAN: Ți-o fi dor de prieteni. Vai de mama lor ce belele or avea pe cap! Abia de și-or aminti că te-au cunoscut.

PRIETENUL: Atunci promite-mi că pe urmă vii cu mine. Promite!

VASILE: Dacă asta înseamnă s-o iau de la capăt, așa va fi... Dar poate vii tu la mine.

PRIETENUL: Te aștept. Să vii, prietene... Acum fug la gară, că scap trenul.

TINA (se aruncă în brațele PRIETENULUI): Ia-mă cu tine, nu mă lăsa aici!

PRIETENUL: Nu te iau, Tino. Fiecare cu drumul lui. Nu vreau să mai pierd odată.

TINA: Fac orice. Tu doar poruncești și eu ascult. Nu-ți ies din cuvânt!

PRIETENUL (desprinzându-se din brațele TINEI): Te aștept, Vasile.

(Iese din scenă.)

AL DOILEA MESEAN (către PRIMUL MESEAN): Hai și noi să prindem trenul.

PRIMUL MESEAN: Nu p-ăsta. Știi unde ajunge. Eu vreau un tren despre care să nu știu nimic. Ca și cum aș da cu zarul. Dacă aș pleca acum și lucrurile ar ieși rău, vinovat aș fi eu. Dacă mă sui într-un tren despre care nu știu unde ajunge, chiar dacă mi-o fi rău, vinovată este soarta.

AL DOILEA MESEAN: Părinte, noi avem vreo vină?

PREOTUL: Trebuie că avem vreuna.

(Intră CÂRCIUMARUL.)

CÂRCIUMARUL: Gata. *(Strânge cele câteva sticle rămase pline.)* Eu plec.

PRIMUL MESEAN: Ce-a fost restaurantul ăsta și ce-a ajuns...

CÂRCIUMARUL: Ce-am fost și noi, asta e... Mare scofală...

TINA: Las-o p-aia, că-i destupată.

CÂRCIUMARUL: Asta-i așa, de la mine, că tot ați zis anii ăștia că-s zgârcit. Bă, să vă ia dracu', dar să fiți mai șmecheri decât el. Puteți să rămâneți cât poștiți. Să beți, să urlați și, dacă plecați undeva, puteți să nici nu trageți ușa după voi, că tot nu mai e nimeni.

PREOTUL: Dumnezeu să te aibă în pază!

PRIMUL MESEAN: Cu bine, cârciumare!

TINA: Și nu mai pune apă-n votcă.

VASILE: Cu bine.

(CÂRCIUMARUL iese din scenă.)

PREOTUL: Uite-așa ne ducem. Rând pe rând. Ne-om întâlni la Judecata de Apoi. Mă, Guriță, un psalm nu știi și tu?

(În scenă intră pe furiș HOȚUL.)

PRIMUL MESEAN: Pune mâna pe el.

AL DOILEA MESEAN: Stai, mă, că te prind și-ți umflu ochii.

(Îl prinde pe HOȚ.)

TINA: Ai venit la ciordit. Nu-ți ajunge orașul?

PRIMUL MESEAN: Tu mi-ai furat izmenele întinse la uscat și bicicleta, vara trecută.

AL DOILEA MESEAN: Fir-ai al dracului de bandit! Mie mi-ai luat radioul și sacul cu cartofi.

HOȚUL: Să mi se usuce mie mâinile dac-am luat eu vreun cartof.

PREOTUL: Ce cauți, pușlama? Ție nu ți-e frică de pedeapsa divină?

HOȚUL: Nu, că pe polițist l-am văzut c-a plecat... Eu am venit să-l ascult pe Guriță cum cântă.

PRIMUL MESEAN: Ai venit să furi.

HOȚUL: Hoție e aia când ușile-s deschise și iei lucrurile abandonate de oameni? Nu furi ce aruncă lumea.

AL DOILEA MESEAN: Ai un oraș întreg pe mâinile tale.

HOȚUL: Nici o plăcere. Un pic de frică, o spaimă... Nimic! Unde-i bucuria că-l las pe altul fără haină, fără bani? Abia acum, când m-ați înhățat, ce m-am mai înviorat.

PREOTUL: Bă, dar știi că ești obraznic?! *(Către AL DOILEA MESEAN.)* Dă-i drumul, să se care de-aici. Ieși, mă, afară! Du-te la Necuratul.

(HOȚUL traversează dezamăgit camera, trece prin dreptul PREOTULUI, privindu-i crucea de pe piept. Cu o mișcare iute, încearcă s-o smulgă. Fuge pe ușă afară.)

PREOTUL *(cu mâna pe cruce):* Uite dracul de unde sărea! Dacă nu eram atent... Doamne Dumnezeule... Doamne!...

PRIMUL MESEAN: Rămâneai fără însemne, părinte.

AL DOILEA MESEAN: Gata-gata să te degradeze jigodia asta. Noroc c-ai fost mai iute. Altfel, aleluia. Nu te mai băga în seamă Ăl de Sus.

PREOTUL: Doamne, ce era să pățesc! Mulțumescu-ți Ție că m-ai apărat.

TINA (*către cei doi MESENI*): Nu mai râdeți, bă, ca proștii! Gata, părinte, a trecut. Ia o gură să-ți revii. (*PREOTUL în o gură zdravănă de băutură.*)

PRIMUL MESEAN: Vezi, părinte, cum s-apucă lumea de băut. Și ce-ai pățit e nimic pe lângă alte necazuri... Hai noroc!... Zii, Guriță, una de supărare și amar!

AL DOILEA MESEAN: E timpul s-o luăm și noi din loc.

(*Cei doi MESENI beau paharele până la fund, apoi își iau bagajele.*)

PRIMUL MESEAN: Vasile, vii cu noi?

VASILE: Mă întorc acasă.

AL DOILEA MESEAN: Tino, tu nu vii?... Nici tu, Guriță?

GURIȚĂ: M-a plătit pentru seara întreagă.

PRIMUL MESEAN: Să vă fie de bine.

AL DOILEA MESEAN: Noroc bun!

(*Cei doi MESENI ies din scenă.*)

TINA: Cântă, Guriță, că nu s-a sfârșit lumea! Vasile, tu măcar știi unde vrei să ajungi. Eu?... (*Către GURIȚĂ.*) Tu?... (*Privindu-l pe PREOT.*) În biserică sau cu oamenii?

PREOTUL: Mi-o deschide ochii și-oi alege!

TINA (*către GURIȚĂ*): Noi doi avem oricum un loc. Mereu va fi o mahala care să ne primească... Dar asta nu mă încălzește deloc.

PREOTUL (*din cadrul ușii*): Voi știți de ce nu-mi răspunde încotro s-o apuc?

TINA: Țipă la el, nu-l întreba în gând. E atâta liniște în orașul ăsta că, dacă îi șoptești, te și aude.

PREOTUL (*ieșind din scenă*): Domnul cu voi.

TINA: Domnul cu tine, părinte. (*Către VASILE.*) Tu chiar știi unde vrei să ajungi?

(*VASILE își ia boccea și o ridică pe umăr.*)

GURIȚĂ: Vasile, p-asta o știi?... Lume, lume, soro lume...

(*VASILE iese din scenă, urmat de TINA și GURIȚĂ, cântând toți trei.*)

Scena 3

Peroanele unei autogări pline de călători și bagaje. Printre ei se strecoară VASILE.

CĂLĂTORUL 1: N-ai nevoie de cineva să-ți ducă bagajul?

CĂLĂTORUL 2: Mă pricep la țevi și robinete... Repar prize și întrerupătoare.

CĂLĂTORUL 1: Nu-ți trebuie un șofer?... Mă pricep la motoare... Și la tinichigerie.

CĂLĂTORUL 3: Vrei să-ți fac o casă? Zidar mai bun ea mine nu există. Hai, domn'e, fă-ți o casă ca lumea!

VASILE: Am una. Într-acolo mă duc.

CĂLĂTORUL 2: Îți meșteresc un pat nou și-o masă cu șase scaune.

VASILE: Mulțam, dar am...

CĂLĂTORUL 4: Fac curat... Îngrijesc copiii. Gătesc, spăl...

VASILE: N-am copii.

CĂLĂTORUL 2: Ușă nouă și cercevele a-ntâia. Bat podele...

VASILE: Nu-i nevoie.

CĂLĂTORUL 5: Hai, domn'e, că mereu e ceva de cârpit.

(VASILE trece printre călători și se apropie de ușa birtului autogării.)

CĂLĂTORUL 4: O să ajungă asta acasă când mi-oi vedea eu ceafa...

Scena 4

Interiorul birtului autogării. La mese stau VASILE și alți doi MESENI. Într-un colț, MUZICANTUL mănâncă.

PRIMUL MESEAN: Dar ce, ăștia care stau și așteaptă afară sunt mai proști? N-ar putea să se întoarcă la casele lor? Au bun-simț, domn'e!

AL DOILEA MESEAN: Acasă nu te-ntorci cu mâna goală... Ai tu mașină luxoasă? Portbagajul plin?... Te-ai însurat cu cine trebuia? Te-a dat la ziar, la televizor?

PRIMUL MESEAN: Nu ți-e rușine să le arăți că n-ai făcut nimic? Tu n-ai trăit, omule, tu ai îmbătrânit!

VASILE: Nu trebuie să dovedesc nimănui nimic.

PRIMUL MESEAN: Ascultă la mine, că-s târșăit prin toate cele. Știi care-i buba?... Noi trăim în trecut, frățioare. Noi nu construim, ci cârpim. Umblăm în ziua de ieri, chiar dac-o respirăm p-asta de azi. Ai priceput?

VASILE: Tocmai d-aia vreau să mă întorc.

AL DOILEA MESEAN: Ai făcut averi? Ești un erou?

PRIMUL MESEAN: N-au ei nevoie să mai vadă încă unul care a dat-o în bară.

VASILE: Mă întorc cu mine, nu-i suficient?

AL DOILEA MESEAN: Nu mai ești tu ăla. N-or să te recunoască. Și nici tu pe ei.

PRIMUL MESEAN: Dacă te uiți bine la tine, o să te întrebi: „Cine-i străinul ăsta?”

VASILE: Mă întorc cu ce voi putea face de-acum încolo.

AL DOILEA MESEAN: Tot sărăcie o să faci. Bă, tu nu vezi că noi nu ne gândim ce-o să facem cu banii? Ne gândim doar ce-am făcut cu ei.

PRIMUL MESEAN: Trăim din datoria făcută ieri... Cârциumare!... Unde naibii s-a dus?... Nici măcar un pahar cu votcă nu-ți dă pe ce-o să faci tu cândva.

VASILE: Sunt și oameni cărora le-a surăs norocul... Și dacă acolo e cineva care mă așteaptă oricând și mă va ajuta?

(În scenă intră TINA, care se așează la masa lui VASILE.)

PRIMUL MESEAN: Să-ți pui ștreangul de gât, poate.

AL DOILEA MESEAN: Ne răcim gura de pomană, că tot nu pricepi nimic... Uită-te în jur și culege ce-ți e la îndemână... Văd că ești însoțit de o minune de femeie... Dacă-ș fi în locul tău, nu mi-ar sta mintea la cai verzi pe pereți. M-aș uita mai degrabă în ochii ăștia adânci...

TINA: Ai avea ce să vezi.

AL DOILEA MESEAN: Și-am aprecia...

PRIMUL MESEAN *(strigând):* Cârциumare!... Cârциumare!... *(În scenă intră CÂRCIUMARUL, aducând o ladă cu sticle.)*

AL DOILEA MESEAN *(către CÂRCIUMAR):* Meștere, nu te doare să vezi sticlele astea goale pe mese?

CÂRCIUMARUL: Vă aduce băiatul imediat.

PRIMUL MESEAN: Dă-ne și ceva mizilicuri.

CÂRCIUMARUL: O brânzică, o măslină, un sălămior?

PRIMUL MESEAN: Merge. Dar iute, că ne fac mațele scandal.

CÂRCIUMARUL *(către MUZICANT):* Băgă mai repede-n tine, că lumea vrea să petreacă!... *(Către cei doi MESENI.)* O sticlă întreagă?

AL DOILEA MESEAN: Repetir, am spus. E lecție grea, cârциumare. Trebuie repetat mereu, că altfel uităm că viața face bășcălie de noi.

CÂRCIUMARUL *(către MUZICANT):* Tot n-ai terminat?! D-asta te plătesc eu, să te îndopi? Bagi în tine ca-ntr-un spital de urgență... Dă drumul la strung!... *(MUZICANTUL se ridică de la masă, își ia instrumentele și începe să cânte.)* În crâșma în care muzica tace, s-aude oftatul. Pârâie sufletul omului și rămâne cu ochii ațintiți în fundul paharului.

PRIMUL MESEAN: Aia nu mai e crâșmă. E azil.

CÂRCIUMARUL: Aici nu-i așa. Aici, omul uită că viața face mișto de el și-i dă cu tifla... *(Către MUZICANT.)* Așa, păsăroiule, dă-i înainte... Totul e să știi s-o faci suportabilă. D-aia există muzica de cartier, băutura ieftină și femeia darnică.

AL DOILEA MESEAN: În cinstea femeilor darnice! Frumoase și darnice.

PRIMUL MESEAN: Hai noroc!

TINA: Noroc!... Vasile ridică paharul!

VASILE: Noroc s-avem!

(În scenă intră GURIȚĂ.)

TINA: Noroc, Guriță! Hai, umple-ți paharul.

GURIȚĂ: Sănătate!

TINA (*către GURIȚĂ*): Ce zici de ăsta? (*Arată spre MUZICANT.*) Nu te mănâncă buricele degetelor?

GURIȚĂ: Mai întrebi?... (*Către MUZICANT.*) Bravo, mă, băiete!

TINA (*către cei doi MESENI*): Dar voi încotro?

PRIMUL MESEAN: Poveste lungă... Eu am fost plecat afară câțiva ani. Am muncit din greu, dar a meritat. Am văzut și lumea... Am înțeles care-i spilul ei.

GURIȚĂ: Ai făcut avere?

PRIMUL MESEAN: Acolo nu faci decât bani. Averea o faci aici.

TINA: Cum adică?

PRIMUL MESEAN: Scumpă doamnă. Banii-s ca animalele. Pradă și praduitor. Pui o momeală mică. Cât de mică ar fi suma, banul miroase. Pute!... Și-aștepți. Sau, dacă-i cazul, hăituiești, gonești vânatul... La un moment dat, haț! Vine-o sumă mai mare și o înghite p-aia mai mică. Dacă ești atent, pui mâna, îi numeri și-i bagi în buzunar.

GURIȚĂ: Banii-s făcuți pentru bogătași. Pentru noi e mărunțișul.

PRIMUL MESEAN: Aici ai dreptate. Ban la ban trage și păduche la păduche...

TINA: Și merge mereu chestia asta?

PRIMUL MESEAN: Suficient de des.

AL DOILEA MESEAN: Și eu m-am descurcat. Nu mă plâng... Am băgat eu de seamă că lumea-i făcută din două bucăți. Din gură și din cur. Restul sunt acareturi. Păi, dacă-i așa, pe-acolo merg și banii.

GURIȚĂ: Și cum pui mâna pe ei?

AL DOILEA MESEAN: Îi ajut pe oameni să ducă mâncarea la gură și să se șteargă la fund.

(*Cei doi MESENI și CÂRCIUMARUL izbucnesc în râs.*)

GURIȚĂ: Și ei te plătesc pentru asta?

AL DOILEA MESEAN: Și încă cum. Dacă nu-i duce capul s-o facă singuri, dau cu banul la mine.

TINA: Să mor dac-am priceput.

AL DOILEA MESEAN: Dac-ar pricepe toți, eu ce m-aș face?... Hai noroc!

PRIMUL MESEAN: Ne descurcăm, ce mai tura-vura. Asta-i calitatea românului: se descurcă. Face din rahat bici și nu-l miră că mai și pocnește... Să bem pentru șmecheria vieții și pentru cei care se descurcă.

AL DOILEA MESEAN (*către MUZICANT*): Zii, mă, una națională, că mă ia un fior patriotic!

GURIȚĂ: Noroc!

TINA: Să știți c-aveți dreptate. Sănătate!

PRIMUL MESEAN (*către VASILE*): Și-atunci la ce bun să iei rata aia puturoasă și să te întorci acasă?

AL DOILEA MESEAN: Eu care am cu ce mă fâli și tot n-o fac.

GURIȚĂ: Ați avut noroc, asta-i.

AL DOILEA MESEAN: Dacă nu dă norocul peste tine, nu-ți rămâne decât să te faci câine de om sau să te ascunzi în mahalale.

PRIMUL MESEAN: Și câine să fii, și nu-i suficient. Trebuie să știi pe unde umblă norocul și să te pui în calea lui.

AL DOILEA MESEAN (*către VASILE*): Nu zici nimica?... Oi ascunde tu ceva...

(*În cârciumă intră POLITISTUL, îmbrâncindu-l pe HOȚ.*)

CÂRCIUMARUL (*către POLITIST*): Iarăși l-ai prins la ciordit?... Una mică?

POLITISTUL: Nu mă-mpotrivesc... Ăsta nu se astâmpără până n-o mai fi nimic de furat. (*Către HOȚ.*) Bă, m-am săturat de tine ca de mere acre. Stai acolo până mă răcoresc un pic.

(*HOȚUL se așează spășit într-un colț al încăperii.*)

CÂRCIUMARUL: Acum ce-a mai furat?

POLITISTUL: Dar ce, crezi că a apucat? Am ochiul ager și mâna iute, mai ceva ca un hoț. Voia să-l ușureze pe un amărât de valiză.

PRIMUL MESEAN (*către AL DOILEA MESEAN*): Ce ți-am spus să nu lăsăm bagajele din mână...

POLITISTUL: Hoț prost... (*Către HOȚ.*) Ce ți-am arătat eu, mă? Hai, vorbește!

HOȚUL: Ce era în geamantan.

POLITISTUL: Și?...

HOȚUL: Erau numai rufe murdare și o bucată de slănină.

POLITISTUL: Rufe murdare și cârpite! Faci de râs numele de hoț!

PRIMUL MESEAN: Cui puteai să le vinzi, nu te-ai gândit?

AL DOILEA MESEAN: Cine cumpără vechituri împruțite?

CÂRCIUMARUL: Nu știți voi cu cine aveți de-a face. I le vindea tot păgubașului. Îl duce mintea.

POLITISTUL: Așa-i, mă?

HOȚUL: Nu-l obligam... Dacă el dă un ban, cum să nu-i vând omului ce-i aparține. Poate are nevoie de ele...

POLITISTUL: Mare șmecher ești, mă... Nu te hlizi la mine că tot te duc la secție. Vezi tu pe dracu'!

PRIMUL MESEAN: Sefu', hai că merită și el o țuică mică.

POLITISTUL: Faci cinste?

PRIMUL MESEAN: De ce nu. (*Către CÂRCIUMAR.*) Una mică pentru terchea-berchea ăsta și una mare pentru șefu', c-a fost vigilent.

POLITISTUL: Așa mai merge... (*Către MUZICANT.*) Bă, tu ai adormit'?

CÂRCIUMARUL: Fam dat prea mult să mănânce și trage la somn. Cântă, mă, că te-arunc în stradă!

POLITISTUL: Dar văd că ai ceva mușterii... Dacă te aude omul cum te vaieți, mai că ți-ar plânge de milă.

CÂRCIUMARUL: Au fost vremuri când nu era un scaun liber.

POLITISTUL: Nu te mai văicări, că pe seară se umple ochi. Hai noroc!

(*De afară se aud glasuri și muzică de acordeon. Ușa birtului se deschide și intră alaiul unui botez: TATĂL, MAMA, NAȘUL, NAȘA. Oamenii cântă și dansează în frunte cu PREOTUL.*)

NAȘA: Ia uitați ce mândrețe de copil am nășit!

CÂRCIUMARUL: Să trăiască ăla micu'!

TATĂL: Am un fecior pe cînst. Bărbat adevărat.

NAȘUL: Nu te mai făli atîta. Hai, că nu-i greu de făcut...

POLIȚISTUL: Să crească mare și să n-ajungă infractor!

MAMA: Uite-l cum râde! Se bucură de lumea asta...

NAȘUL: De unde să știe ce-l așteaptă.

NAȘA: Sănătos să fie, că-i dă nașa ciocolată și bani pentru fete...

GURIȚĂ: Nașii să trăiască!

TINA: Uite, Vasile, ce dolofan e... Ptiu, ptiu, să nu te deochi! Să ai parte de noroc!
(*Către părinții copilului.*) Să-l vedeți mare și sănătos.

PRIMUL MESEAN: Patron să-l faceți.

HOTUL: Avocat e mai bun.

AL DOILEA MESEAN: S-ajungă șef mare la oraș.

TATĂL: Să fiu al naibii dacă știu ce-i mai bine... Să te naști sau să refuzi... Dar parcă te-ntreabă cineva... Hai noroc!

NAȘUL (*bînd dintr-o damigeană*): Ce-i pasă lui... Țăță... somn... pipi... Eu?...
Mie-mi pasă... (*Către TINA.*) Țăță...

TINA: Ia-ți etichete că te pocnesc!

NAȘUL: Somn... Pipi... Unde-i, mă, veceul, aici?...

TATĂL: Hai, că avem cale lungă.

MAMA (*către NAȘ*): Haidem, c-avem treabă!
(*Rînd pe rînd ies din birt toți membrii alaiului, mai puțin PREOTUL, care rămîne așezat pe un scaun, nădușit și obosit.*)

TINA: Ce drăgălaș era... Doamne, ce mi-am dorit să am copii. O casă plină de copii.

PRIMUL MESEAN: Vezi c-ajunge la vorba mea... Sunt omul potrivit.

TINA: Te-aș păgubi de-o pensie alimentară...

CÂRCIUMARUL (*către PREOT*): Ce-i, părinte, ai ostenit?

PREOTUL: Azi – botez... Măine – nuntă... Poimăine – înmormîntare...

PRIMUL MESEAN: Același client? (*Cei doi MESENI încep să rîdă.*) Se grăbește omul, nu glumă.

PREOTUL: S-a creștinat un prunc acum... Vorbești cu păcat, fiule.

CÂRCIUMARUL (*către PREOT*): Iar i-ai lăsat de izbeliște.

PREOTUL: Dar de unde... Îl plimbă pe copil prin tot târgul, că cică așa-i mai nou obiceiul.

PRIMUL MESEAN: Să se obișnuiască de mic cu drumurile. Să se sature cât mai curînd de locurile astea și s-o ia din loc mai repede.

AL DOILEA MESEAN: Să mai renunțe dintre invitați și să fie mai puțini la masă.

CÂRCIUMARUL (*către PREOT*): Merge una mică?... Ți-ai tras sufletul?

PREOTUL: Merge. Acuși se întoarce alaiul și-o iau iar din loc... (*Văzându-l pe HOT.*) Ce-i cu tine acolo?

POLIȚISTUL: E consemnat. Îl duc la poliție să-i trag o morală.

CÂRCIUMARUL: Iar a pus mîna.

PREOTUL: Eu l-am botezat și p-ăsta. (*Către HOȚ.*) Bă, erai mic cât un iepure. Ce-ai mai plâns când te băgam în cazan.

PRIMUL MESEAN: Credea că-i cazanul cu smoală.

PREOTUL: De câte ori îi bag în cristelniță, mă întreb ce-o să ajungă de capul lor.

CÂRCIUMARUL: A ajuns vreunul bine?

PREOTUL: Sunt unii cu frica lui Dumnezeu, dar îi mănâncă pe toți sărăcia.

PRIMUL MESEAN: Curăță mai bine cristelnița, că și-a băgat împielitatul la bele-n ea.

PREOTUL: N-ai tu grijă că o frec, o spăl... Unul n-a venit după ani să-mi zică: „Părinte, eu mi-s bine.“

AL DOILEA MESEAN: Dar din ăia care-i duci la groapă a venit vreunul să-ți spună că-i bine?

PREOTUL: Timpurile sunt aproape... Nu-i de glumă. Când o veni potopul, o să găsească cârciumile pline.

CÂRCIUMARUL: Lasă, părinte, că n-o să lipsești nici dumneata. Nu e cazul să ne faci mai păcătoși decât suntem.

PREOTUL: Nu în mahalale stau marii păcătoși ai lumii. Și nici sfinții ei. Amestec mai cenușiu al credinței cu necredința doar în cartierele noastre găsești.

PRIMUL MESEAN: Aici e crâșmă sau altar?... (*Către MUZICANT.*) Cântă, îngerașule, ceva duhovnicesc ca să-i ținem tira popii.

CÂRCIUMARUL: Părinte, mai merge o apă sfințită?

PREOTUL: Ultima. Acuși apar ăia.

AL DOILEA MESEAN (*Către VASILE*): De ce nu-i spui părintelui că ție ți-e bine?... (*Către PREOT.*) Ascultă pe unul care se întoarce acasă. Omul cică a reușit.

VASILE: Nu eu. Prietenul meu.

PRIMUL MESEAN: Ce mare scofală a făcut?

VASILE: Are o fermă. Pământ cât vezi cu ochii. Animale. Porci grași, vite bălțate... Casă în toată regula, cu grajduri și hambare. O nevastă pe cinste și doi copii.

CÂRCIUMARUL: Ai vreo poză cu ei?

VASILE: N-am decât niște scrisori. Dar e așa cum vă spun.

POLIȚISTUL (*Către HOȚ*): I-auzi, mă, și tu-ți pierzi timpul pe-aici.

HOȚUL: E departe?

POLIȚISTUL: Prost ești, mă. Acum, dacă pleci, tot ultimul dintre hoți ajungi acolo.

VASILE: Are o bucată de pădure și-un gater. Face și chereștea.

PRIMUL MESEAN: Sunt sătul de poveștile mele, darămite de-ale altora... Fugi de-aici cu balivernele tale!...

AL DOILEA MESEAN: Dacă mai stai puțin, te răzgândești și spui că și tu ai pus-o. Tu ce grozăvii ai făcut? Hai, laudă-te, lasă-ne cu gura căscată.

VASILE: O veni și vremea aia...

PRIMUL MESEAN: Cât oi fi mințind tu... (*Către PREOT.*) ăsta-i păcat mare, nu-i așa?... Ia zii părinte, cât poți să ierți? (*Din stradă se aude gălăgia făcută de alaiul botezului. PREOTUL dă paharul pe gât.*)

PREOTUL: Câte poate duce omul. Mărturisim doar ce suportăm. Eșecul nu poate fi spovedit... Domnul cu voi. *(Iese din scenă.)*

CÂRCIUMARUL: Asta nu-mi place la el. Amestecă alcoolul cu aghiazma și nu mai pricepi nimic... *(Către MUZICANT.)* Iar ai amuțit'?

POLIȚISTUL *(Apropiindu-se de masa lui VASILE):* Nu v-am mai văzut pe-aici.

TINA: Suntem în trecere. Așteptăm autobuzul.

POLIȚISTUL: Ați venit cu trenul?

GURIȚA: Am schimbat vreo două. Drum lung și greu.

POLIȚISTUL *(către VASILE):* Mă înșel eu sau tu ascunzi ceva?

VASILE: Te înșeli.

POLIȚISTUL: Crezi că nu pricep ce-i cu povestea aia, cu drumul ăsta al tău?... Te bazezi tu pe ceva... Așa-i?...

VASILE: Poate că da...

POLIȚISTUL: Mai bine te-aș aresta... Dar tot de pomană. Vă știu eu pe voi ăștia care vreți să vă întoarceți acasă. Oricâte piedici vi s-ar pune în cale, sunteți tot mai îndărătnici. Și mai șireți. Vă faceți damblaua până la urmă. *(Între timp, HOȚUL se furișează printre mese și, cu o mișcare iute, înhață bocceaua lui VASILE și vrea să fugă pe ușă.)*

CÂRCIUMARUL: Pune mâna pe el!

(GURIȚA îl prinde pe HOȚ în dreptul ușii.)

POLIȚISTUL: Fir-ai al dracului de nenorocit! Ți-am zis să te uiți ce furi înainte să pui mâna?!... Ți-am zis?!

HOȚUL: Da...

POLIȚISTUL: Și-atunci?... Te-ai luat după vorbele lui. Crezi că așa cum e vorba îi și desaga? Tâmpitule!

HOȚUL: Mă gândeam că trebuie să fie ceva...

POLIȚISTUL: Bă, eu n-am nevoie să-i întorc buzunarele cetățeanului pe dos ca să știu câte parale valorează...

HOȚUL: Da-i mare bocceaua...

CÂRCIUMARUL: Șefu', nu prea-l strunești.

POLIȚISTUL: Las' că vede el. *(Către HOȚ.)* Bă, n-ai priceput că sunt mai hoț ca tine? Ia scoală și hai la secție! *(Către restul mesenilor.)* Mă duc să-i aplic o lecție de viață... *(Către VASILE.)* Nu mă duci tu pe mine...

(POLIȚISTUL și HOȚUL ies din scenă.)

PRIMUL MESEAN: Câtă nevoie au unul de altul...

AL DOILEA MESEAN *(către CÂRCIUMAR):* Meștere, cum ziceai că trebuie să fie o crăsmă?

CÂRCIUMARUL: Înc-o sticlă?... Vine!... *(Către MUZICANT.)* Bă, îți bag instrumentele pe gât și te apucă sughițul. O să mă pomenești toată viața.

AL DOILEA MESEAN: Așa da... Ce-ați tăcut cu toții? Ce facem noi aici?

PRIMUL MESEAN: Ne omoram timpul așteptând.

VASILE: Mai bine-l trăim.

PRIMUL MESEAN: Și care-i diferența?... Bine că ți-ai adus aminte.

AL DOILEA MESEAN: Corect. Să petrecem atunci!

(AL DOILEA MESEAN se ridică de la masă și o invită pe TINA la dans.)
AL DOILEA MESEAN: Frumoasă ești, Doamne! Dansăm?
(Către MUZICANT.) O știți p-ai-a?... *(Fredonează o melodie. MUZICANTUL începe s-o cânte.)* Bravo, pășăroiule! Hai să ne veselim...
TINA *(către GURIȚĂ):* Ce melodie e asta? O știi?
GURIȚĂ: E de-a noastră.
TINA: Nu-i nici românească, dar nici țigănească.
AL DOILEA MESEAN: Hai, sculați-vă de pe scaune!
GURIȚĂ: E muzică de cartier. Adevărată.
AL DOILEA MESEAN: Așa ca noi. Că noi ce mai suntem? Nici țigani, nici români... Zii, așa!... *(Către PRIMUL MESEAN.)* Hai, frățioare, mișcă-ți fundul.
(PRIMUL MESEAN începe să danseze.)
PRIMUL MESEAN: Frumoaso, noi apreciem ce-i plăcut în viață.
(VASILE se scoală de la masă și-și săltă boccea pe umăr.)
TINA: Ce faci Vasile, pleci?
VASILE: Pleacă autobuzul, plec și eu. E timpul.
GURIȚĂ: Să mergem atunci. *(Se ridică și rămâne în cadrul ușii.)* Noroc și voie bună!
VASILE *(din dreptul ușii):* Au dreptate. Ești frumoasă foc. Tino.
TINA: Eu aș mai rămâne puțin...
VASILE: Și care-i baiul?...
(VASILE iese din scenă, urmat de GURIȚĂ. În crâșmă, cei doi MESENI și TINA dansează și cântă.)

Scena 5

Un amestec între piață și talcioc. VASILE trece printre tarabele cu vechituri și legume.

NEGUSTORUL 1: Uite ce parpalac elegant. Englezesc, pe ce-am mai sfânt... Eticheta vorbește. Îți dau și ciorapi... Zici că-s nepurtați...

NEGUSTORUL 2: Cuie îndreptate, robineți reparați, cu garnituri nou-nouțe... Vezi ce aparat de radio meseriaș?... Un ferăstrău nu vrei? N-are pic de rugină.

NEGUSTORUL 1: Pantofi italienești comozi și obișnuiți cu drumul. Sunt ca noi. Talpa în perfectă stare. N-a văzut decât asfalt occidental, neamule!

NEGUSTORUL 2: Nu pleca, că-ți dau ce-ți trebuie... Știu eu de ce-ai nevoie.

NEGUSTORUL 3: Reviste cu fete. Ia, omule, că-s ieftine și folositoare... Cărți de școală am, pentru copiii matală, să învețe și s-ajungă domni.

NEGUSTORUL 4: Cartofi și varză murată! Ieftini și gustoși. Acră și cărnăsoasă...

NEGUSTORUL 3: Ce-ți lipsește din casă? Uită-te bine. La mine găsești orice... Un fular?... Niște capace pentru oale?... Pantaloni de stofă? Lână sută la sută... Un patent?...

NEGUSTORUL 4: Nu iei o sticlă de borș proaspăt? Acru de-ți plesnește cerul gurii! Hai, ia de gustă, să nu crezi că te mint...

NEGUSTORUL 2: N-ai nevoie de-o lanternă? Știi cum vezi noaptea cu ea? Zici că-i far, nu alta... Uite-aici ce încuietori strașnice am. Spaima hoților...

NEGUSTORUL 5: Hai să te-mbrac, neamule! Haină de capitală. Cin-te vede zice: „Mamă, ce strașnic îi merge lu' ăsta!“ Zău că nu-i scumpă. Hai, încearc-o.

VASILE: Cât face?

NEGUSTORUL 5: Dai și matale cât crezi, că nu ne-om tocmi acum... (*VASILE încearcă haina.*) Zici că ești din filme. Parcă-i la comandă.

VASILE (*numărând niște bani*): Atât e bine?

NEGUSTORUL 5: Mai pune ceva, că-i marfă de clasă... Lux a-ntâia!

VASILE: Asta-i tot ce am.

NEGUSTORUL 5: Dă-i încoace. S-o porți sănătos și să nu te deoache lumea, că fălos mai ești.

NEGUSTORUL 3: De la mine nu iei nimic?... Hai să te fac cu o cămașă... O curea cu țințe... (*VASILE se depărtează spre birtul pieței.*)

NEGUSTORUL 5: Lasă-l mă, că-i alt om acum.

Scena 6

Interiorul crâșmei din piața-talcioac. CÂRCIUMARUL spală pahare, iar GURIȚĂ mănâncă o ciorbă.

CÂRCIUMARUL: Mult ați mai făcut pe drum.

GURIȚĂ: Așteptări, poticneli... Ocolișuri.

CÂRCIUMARUL: Înainte, rata mergea până în sat. Nu mai sunt călători, așa că au oprit-o aici... Dacă traversezi câmpul, în două ore ajungi, fără să faci pasul mare.

GURIȚĂ: Foc sunt ardeii ăștia. Lui Vasile îi plac așa. Îi aliniază pe masă și, când a terminat ciorba, doar cozile mai rămân... Iuți mai sunt. Mi-a luat gura foc.

CÂRCIUMARUL: Stinge cu vin. E un leac bun. Multe focuri stinge vinul. Multe supărări.

(*În scenă intră VASILE.*)

GURIȚĂ: Vasile, uite ce ți-am luat. Cei mai iuți ardei din lume. Ăla de la care i-am cumpărat mi-a făcut capul calendar. Vorbea despre ardei ca despre avioane. Nimeni nu mai face ce face el... Dar tu ești schimbat.

VASILE (*arătându-i haina cea nouă*): Îți place.

GURIȚĂ: E trăsnet!... Parcă ai fi altul. Vine pe tine ca turnată. S-o porți sănătos... Dă-o jos să n-o pătezi... Mamă, ce material!

VASILE: Bună ciorba?

GURIȚĂ: Cam chioară, dar merge. Uite, mă, ce ardei ți-am luat!... Cârciumare, mai adu o ciorbă. Fierbinte!

VASILE: M-am învățat prin tot târgul.

GURIȚĂ: Și eu am căscat gura. Ai văzut câtă sărăcie au ăștia de vândut?... Mi-a zis cârciumarul că în două ore ajungem.

VASILE: Tăiem peste câmp. Nu-i departe.

(CÂRCIUMARUL aduce farfuria cu ciorbă.)

CÂRCIUMARUL: S-aveți poftă. Mai vreți vin?... Pâine?...

VASILE: E de-ajuns. *(Începe să mănânce.)*

GURIȚĂ: Cum e?

VASILE: Fierbinte. Dar ardeii sunt grozavi...

GURIȚĂ: Ce-o face Tina?

VASILE: Supraviețuiește.

GURIȚĂ: Nu-i duc eu grija că-i fată descurcăreață, dar parcă-mi lipsește... Îi plăcea de tine.

VASILE: Fiecare cu drumul lui.

GURIȚĂ: Și ce-o să facem când ajungem?

VASILE: Ne-apucăm de treabă. O să fie bine, ai să vezi.

GURIȚĂ: O să mai cânt?...

VASILE *(neatent, către CÂRCIUMAR):* Nu mai e nici o frizerie în oraș?

CÂRCIUMARUL: Orașelul ăsta s-a făcut în pripă. Au ras satul și-au trântit fabrica și blocurile astea păcătoase. Frizerie au uitat să facă. Lumea se tunde singură, că oricum e mai ieftin.

VASILE: A avut frizerie. Mă duceam cu tata când eram copil.

CÂRCIUMARUL: Așa o fi. Eu m-am pripășit aici târziu. Pe vremea aia mergea și fabrica... Dar ce, vrei să te ferchezuiești?

VASILE: Să mă bărbieresc.

CÂRCIUMARUL: Te-nsori?... Ai muiere pretențioasă... Nu mă bag...

(CÂRCIUMARUL strânge farfuriile și resturile de pe masă. În scenă intră HOȚUL.)

CÂRCIUMARUL: Să vă fie de bine... *(Către HOȚ.)* Ce-nvârți, mă, pe-aici? Ia șterge-o!

HOȚUL: Vreau să beau. Dă-mi o cană de vin.

CÂRCIUMARUL: Ai bani?... Pe cine-ai mai ușurat? Îți dau, dar să nu te-ndemne dracu' să pui mâna pe ceva, c-ai încurcat-o!

HOȚUL: Am bani, uite.

CÂRCIUMARUL: Nu-i treaba mea. Ai bani, bei. Dar plătești înainte.

(În scenă intră cei doi MESENI. Sunt bine dispuși și cântă.)

PRIMUL MESEAN: Ce-i liniștea asta?

AL DOILEA MESEAN: Cârciumare, ține tirbușonul pe-aproape! Hai, mai toarnă-un păhărel / Să ne veselim nițel...

CÂRCIUMARUL *(desfăcând o sticlă de vin):* Vinee!...

PRIMUL MESEAN: Când aud cum pocnește dopul la o sticlă, văd cum se scurge necazul din sufletul omului. Poc! S-a mai dus o grijă. A mai ieșit un necaz.

AL DOILEA MESEAN: Suflet candriu de papugiu...

(Între timp, GURIȚĂ desface cutia viorii.)

PRIMUL MESEAN: Maestre, le ai p-astea cu cântatul?

GURIȚĂ: Mai întâi am învățat să cânt, apoi să vorbesc.

AL DOILEA MESEAN: Ce mai stai? Bagă mare!

(GURIȚĂ începe să cânte.)

PRIMUL MESEAN: Să mor dac-aș da capătul ăsta de pământ pe toate Americile lumii.

AL DOILEA MESEAN *(către VASILE):* Bucură-te, omule, să-i faci în ciudă vieții... *(Către HOȚ.)* Ce stai așa spășit, mă? Cine te-a pedepsit? Ia de la viață ce poți. Fură-i ziua de mâine, că abia ți-o dă pe-asta de azi...

CÂRCIUMARUL: Nu-l mai învăța, că știe.

HOȚUL: Știe pe dracu'!

AL DOILEA MESEAN *(către GURIȚĂ):* Mă, dar tu ești talentat. *Uite-așa, uite-așa!*

PRIMUL MESEAN: Habar n-au grangurii ce pierd. Își freacă creierul cum să ia pielea de pe noi, și noi tot timpul ăsta chefuim. Se dau de ceasul morții să-și mai facă un căsoi, să-și mai cumpere o hardughie de mașină, și noi ne veselim.

AL DOILEA MESEAN: Habar n-au ce-i viața. *(Către VASILE.)* Tu ai habar?... Ce haină șmecheră...

PRIMUL MESEAN: O fi vreun grangure.

VASILE: Sunt din părțile locului.

PRIMUL MESEAN: Fugi, mă, de-aici.

VASILE: Mă întorc acasă.

PRIMUL MESEAN *(către AL DOILEA MESEAN):* Dacă se întoarce, are și țoale. *(Către VASILE.)* Noi nu ne întoarcem nicăieri. Să fie clar!... Îți merge bine?... Te-ai pricopsit?...

AL DOILEA MESEAN: Ești proprietar de... ce?

VASILE: Am o fabrică.

(GURIȚĂ se oprește din cântat.)

AL DOILEA MESEAN: Și mai ce?

VASILE: Pământ. Camioane cu care transport...

PRIMUL MESEAN: Și ce cauți aici cu noi?

VASILE: Sunt de-aici, din zonă.

AL DOILEA MESEAN: Tu-ți bați joc de mine?

CÂRCIUMARUL: Fiecare cu soarta lui. Care-i problema?...

(Către GURIȚĂ.) Mai bine ne veselim. Cântă, că bine le zici!

AL DOILEA MESEAN: Uite care-i treaba. Să nu vină la mine cu chestii de-astea că... Până aici... Ce paștele mă-sii, am eu vreo vină că n-am camioane?

PRIMUL MESEAN *(către AL DOILEA MESEAN):* S-a dat cu ăia.

AL DOILEA MESEAN: Aflați că mă doare-n fund de coțcăriile lor... *(Către HOȚ.)* Bă, cine fură mai tare-n țara asta?... Tacă ca prostul. Găinarule!

CÂRCIUMARUL: Pe-asta o știți? *Așa beau oamenii buni, de...*

AL DOILEA MESEAN: Așa beau oamenii proști. Suntem niște proști. Ne pupăm în bot cu rusul, ne rămâne pe buze sărăcia. Ne luăm de gât cu americanul, ne roade cămașa...

(În birt intră POLIȚISTUL.)

POLIȚISTUL: Vi s-a urcat la cap?... *(Către CÂRCIUMAR.)* Dă-mi și mie o tărie... *(POLIȚISTUL trece pe lângă HOȚ și-l lovește.)*

PRIMUL MESEAN: De ce dai, domn'e, în el, că n-a făcut nimic!

POLIȚISTUL: Să-i vină mintea la cap... Ce nu vă convine, mă?

AL DOILEA MESEAN: Că sticla asta-i goală. *(Către CÂRCIUMAR.)* Mai dă-ne una, că ni s-a uscat gura.

POLIȚISTUL: Faceți agitație... Propagandă. Învârtiți politică cum învârte porcul bostanul... Ia să vă ard eu o amendă.

PRIMUL MESEAN: Ți-o dăm în țuică.

POLIȚISTUL: O să mi-o dați, dacă vreau eu... Unelțiți?! Credeți că n-am auzit?... Vă dați cu rușii... Cu americanii... Numai cin' se-aseamănă se-adună! Ei între ei, da!... Cu cine sunteți voi?!... Habar n-aveți.

PRIMUL MESEAN: Astăzi nu.

AL DOILEA MESEAN: Nici ieri. Eram în tren. Ce-am mai făcut noi ieri?

POLIȚISTUL: Unde vă uitați voi? La răsărit sau la apus?...

PRIMUL MESEAN: Ne uităm pe fereastră la frumusețile patriei.

POLIȚISTUL: Vă uitați în pământ. Asta faceți când vă-ntreabă omul. Și d-asta rămâneți cu ochii în soare mereu. Asta sunteți voi.

CÂRCIUMARUL *(umplându-i paharul din nou POLIȚISTULUI):* Șefu', ne-am obișnuit cu asta. Nu ni se mai pare mare grozăvie. Ce, înecatul se mai sperie de ploaie?

AL DOILEA MESEAN: Așa-i viața mea...

PRIMUL MESEAN *(privindu-l pe VASILE):* Mai sunt unii care nu se-astâmpără.

POLIȚISTUL *(către VASILE):* Așa-i?... Crezi că orice străin în trecere pe-aici e liber să zică ce poștește? Vorbește gura fără tine? *(Îi observă haina.)* Te duci la nuntă?

VASILE: Mă duc acasă. Și n-am zis nimic rău.

POLIȚISTUL: Tu o cauți cu lumânarea. Spui că ești din partea locului? Nu prea pari.

VASILE: Sunt din satul din vale.

POLIȚISTUL: Cu-atât mai mult. Aici sunt oameni cuminți. Ți-ai lăsat obiceiurile la oraș. Te-ai înrăit și tu.

CÂRCIUMARUL: Obiceiurile bune sunt ca pantofii comozi. Când zici că te simți bine în ei, s-au scâlciat și trebuie să-i arunci.

POLIȚISTUL: Bă, gură de aur...

CÂRCIUMARUL: Mă gândeam și eu.

POLIȚISTUL: Nu știu alții cum sunt, dar eu, când mă gândesc, mă doare capul.

PRIMUL MESEAN: Pe chestia asta merită să bem.

AL DOILEA MESEAN: Hai să bem, futu-i amarul /pân-om bea boii și carul...

CÂRCIUMARUL *(către GURIȚĂ):* Nu sta!... Bravo! Nu știam ce-mi lipsește... Dacă-ți dau casă, masă și ceva de buzunar, ce zici?

GURIȚĂ *(arătând spre VASILE):* Suntem împreună.

CÂRCIUMARUL: Lasă-l, că are drumul lui. Gândește-te, poate ne învoim. *(Către MESENI.)* Care mai vrea ceva?

HOȚUL: Eu. Înc-o cană.

(POLIȚISTUL trece pe lângă HOȚ și-l lovește din nou.)

PRIMUL MESEAN: Acum de ce l-ai mai pocnit?

POLIȚISTUL: De întreținere. Să nu uite că pe lumea asta nu-i singur.

AL DOILEA MESEAN: *Cântă-mi cobzar...*

(CÂRCIUMARUL îi aduce cana de vin HOȚULUI.)

CÂRCIUMARUL: Banii-nainte. *(HOȚUL se caută prin buzunar și scoate un portofel.)* Asta da, captură.

POLIȚISTUL: De unde-l ai?

HOȚUL: L-am găsit în înghesuială...

POLIȚISTUL: Mă, te ia mama dracului dacă nu-mi spui!

PRIMUL MESEAN *(către AL DOILEA MESEAN):* Portofelul ăla nu-i al tău?

AL DOILEA MESEAN *(căutându-se prin buzunare):* Nu-l mai am... Ăla-i al meu. Jigodia naibii! *(AL DOILEA MESEAN se repede la HOȚ să-l lovească. Sare și PRIMUL MESEAN la bătaie. POLIȚISTUL îi ia apărarea HOȚULUI.)*

POLIȚISTUL: Aici eu sunt legea. Potoliți-vă! *(Se răstoarnă mese, scaunele se rup.)*

CÂRCIUMARUL: Dar cu scaunele ce-aveți? Potoliți-vă!... *(Către GURIȚĂ.)* Cântă, cântă, că-ți dau pentru ambele buzunare și trei mese pe zi! Cântă!

(Între timp, VASILE se ridică și-și ia bocceaua. În dreptul ușii îl privește pe GURIȚĂ, care îi aruncă o privire piezișă. Vasile dă să iasă din crâșmă, dar este oprit de grupul BEȚIVILOR care intră cântând și chiuind.)

BEȚIVUL 1: De-aici nu pleacă nimeni!

BEȚIVUL 2: Decât în patru labe.

BEȚIVUL 3: Sau mort. Mort pentru patrie...

BEȚIVUL 1: Patria noastră scumpă, cu câmpii mănoase... păduri și ape curgătoare...

BEȚIVUL 2: Cu vii și prune zemoase...

BEȚIVUL 3 *(către VASILE):* Vrei să pleci?... Unde, mă, taică?... Mai bine te-mbeți aici, cu noi.

BEȚIVUL 4: Beat, și tot sunt mai treaz decât voi, decât guvernul, decât statuile și decât... De câte ori am dus eu sticla la gură?...

BEȚIVUL 1 *(către cei din crâșmă):* Cei cu voi, fraților?... De ce sunteți pleoștiți?... N-aveți chef de viață?

BEȚIVUL 5: Care-i șmecheria?

POLIȚISTUL: Cam multă gălăgie. Vi s-a făcut de-o amendă... Nu vi se pare că tulburați ordinea publică?...

BEȚIVUL 4: Noi?...

BEȚIVUL 5: Domn' șef să trăiască, că ne apără de... astea și de toate relele... Să se spele... Mai dă, mă, o gură...

POLIȚISTUL: Ciocul mai mic, că vă duc la răcoare.

BEȚIVUL 2: *Te-am zărit printre morminte... (Începe să plângă.)* Aoleu, mamă, ce soartă crudă... *(Ceilalți BEȚIVI încep și ei să se văicărească.)*

CÂRCIUMARUL: Ce v-a apucat, mă? A dat strechea în voi?

POLIȚISTUL: Bă, eu nu glumesc.

MESEANUL 1: Ȑștia-s într-o dungă... Ce-o dați, mă, din răs în plâns?

BEȐIVUL 3: Așa-i viața asta păcătoasă... Jelim și noi... Unde te-ai dus mă, omule, mă?...

CÂRCIUMARUL: Aici e crășmă, nu... Terminați cu bocitul!

BEȐIVUL 4: Facem parastas pentru răposatul. Ce tânăr te-ai dus, Doamne... Dă-ne să bem și să uităm.

BEȐIVUL 5: Unde-ai plecat... Ne-ai lăsat de sufletul nimănui...

BEȐIVUL 3 (*către GURIȐĂ*): Meștere, zi-o p-asta: *Moșule, te-aș întreba / Nu cumva ai văzut stichuța mea / Că tare mi-e dor de ea / De mă doare inima...* (*GURIȐĂ începe să cânte. În acest timp, profitând că cei doi MESENI privesc nedumeriți la BEȐIVII care încep să cânte și să danseze, HOȐUL o rupe la fugă, ieșind din crășmă.*)

MESEANUL 1: Pune mâna pe el!

MESEANUL 2: Prinde-l! Nu-l Lăsa!

BEȐIVUL 5: Haide, haide, de trei ori / Miroșiți-ar gura a flori...

BEȐIVUL 4: Lăsați-l în plata Domnului...

MESEANUL 1: Cum să-l las când m-a furat?

BEȐIVUL 4: Era treaz?... D-asta nu știe ce face... E păcatul lui că n-a băut o dușcă cu noi.

MESEANUL 1 (*către POLIȐIST*): De ce i-ai luat, domn'e, apărarea?

POLIȐISTUL: D-aia!... Să fie clar.

MESEANUL 2: Și-acum, de ce nu te duci după el?

MESEANUL 1: Ce mai, a scăpat.

POLIȐISTUL: Bă, nu scapă decât ăia care vreau eu... N-ajunge el departe. (*Dă paharul pe gât, se ridică de la masă și pornește spre ușă.*) Uite-așa o să-l înhaț. N-ajunge el departe.

BEȐIVUL 5: Mai departe de mâine n-ajunge nimeni.

POLIȐISTUL (*către BEȐIVI*): Să nu-mi faceți probleme, că o sfecliți. Clar?! (*Iese din scenă.*)

BEȐIVUL 2: Mare coțcar șefu' ăsta. Le are cu disciplina... Mă doare pe mine, drept aici, de ordinea publică...

MESEANUL 2: Și pe el tot acolo...

BEȐIVUL 2 (*către GURIȐĂ*): Zii, mă, așa...

BEȐIVUL 5: *Of, of, of, să mă doftoricesc / Cu paharul ce-l golesc / Să știu că trăiesc / Cât un arbore domnesc...* (*Către VASILE.*) Ia, mă, de bea!... Ia, nu te sfii.

BEȐIVUL 1 (*întinzându-i lui VASILE sticla*): Bea până la fund... Dacă tot vrei să pleci, du-te, dar să fii beat. Asta ajută. Crede-mă că știu ce vorbesc.

BEȐIVUL 4 (*către VASILE*): Știe. Pe onoarea mea. E târșăit prin toate cele.

(*VASILE se așează pe un scaun, refuzând băutura. BEȐIVII fac roată în jurul lui, îndemnându-l să bea.*)

BEȐIVUL 2: Bea, prietene, și-o să vezi altfel lumea... Bea...

BEȐIVUL 3: Bă, viața e o poșircă. Ascultă la mine. Acră, scărboasă, care și așa se termină repede.

BETIVUL 4: Mai bine mahmur decât... *Cu un vin de zile mari, of, of...*
Cârciumare! Dă o navetă cu uitare... Paștele mă-sii de viață!...

BETIVUL 2 (*către VASILE*): Ia, amice, și toarnă pe goarnă. Bea și cântă... Nu sta!

VASILE: Mi-e de-ajuns.

BETIVUL 2: De-ajuns nu-i nici măcar supărarea.

BETIVUL 3: *Jur c-o să mă las de băutură / Numai când mi-o coase gura / Când prietenii n-or mai fi / Să n-am cu cine ciocni...*

CÂRCIUMARUL (*aducând o navetă cu sticle*): Uite-aici, vin adevărat!

BETIVUL 2: Să ai viață și vin la gheață!

BETIVUL 4: Așa, cârciumare, o mie de ani să trăiești! (*Către VASILE.*) Ia, ia de gustă...

BETIVUL 5: Hai, bea... Ce te grăbești?... Totul e să ai răbdare. Și să suporti ce ți-e dat să înghiți. Atunci mai iei o gură de vin să alunece mai ușor...

(*VASILE se ridică și-și ia bocceaua. În dreptul ușii îl privește pe GURIȚĂ, care îi aruncă o privire piezișă și cântă mai departe și mai apăsător.*)

GURIȚĂ: *Să cânt e viața mea...*

(*VASILE iese din scenă.*)

BETIVUL 1: A plecat nepregătit.

BETIVUL 2: Vai de capul lui.

GURIȚĂ: N-are decât două ceasuri de mers pe jos. Nu-i departe.

BETIVUL 2: Ce știm noi ce-i aia aproape? Ce-i aia departe?... Nebun să fii, să pleci la drum treaz... Nu de alta, dar îți sare dracu' n cale și ce faci?...

BETIVUL 3: Îl mai și recunoști că, de, ești cu mintea limpede...

BETIVUL 4: Și atunci?

BETIVUL 2: Faci pe tine de frică și joci cum îți cântă el... Așa, dacă ai aghiazmă în tine, te apără Al de Sus și-l iei pe drac peste picior...

BETIVUL 4: Băi, Scaraoțchi, du-te la dracu' de-aici...

BETIVUL 1: Eu mă întâlnesc des cu el... Pe stradă, în lift... Îi dau și lui să tragă un gât și e cel mai bun tovarăș.

BETIVUL 4: E un simpatic...

BETIVUL 1: Mi-e milă, milă grozavă, de-ăștia trejii... Vai de mama lor!... D-asta stau, mă uit la sticla asta și-mi vine să plâng... (*Începe să jelească.*) Unde te-ai dus tu, măi, băiete...

MESEANUL 1: Pe cine jeliți?

BETIVUL 1: Pe cine, pe necine, la parastas așa e. Se jelește.

MESEANUL 2: E vreo rudă?

BETIVUL 3: Of, of, of, măicuța mea... S-a dus...

BETIVUL 1: Facem parastas după viețile noastre. Că, după ce n-om mai fi, poți să fii sigur că ne mai pomenește cineva?

BETIVUL 2: Și de ce să bea numai ei...

BETIVUL 3: Nu-i cinstit...

BETIVUL 1: Ne plângem pe noi, pentru când n-om mai fi... Aoleo, o să mă duc... Doamne, cum o să mă duc...

BETIVUL 4: Și-o să rămână lumea asta fără mine...

BETIVUL 5: Vai de capul ei de lume...

CÂRCIUMARUL: Aveți vreun gând să dați colțul?

BETIVUL 4: Fugi, mă, de-aici! Mușcă-ți limba!... E așa de întâmpinare... *Ce-a iubit sufletul meu / Să mor și nu-mi pare rău...*

BETIVUL 3: *Măi, nene, am două doruri grele / Pe-al meu și pe-al mândrei mele...*

BETIVUL 2: *(către CÂRCIUMAR):* O țuică mică la halbă!

MESEANUL 1: Bă, voi aveți mare dreptate... Cârциumare, dă cep la butoi.

MESEANUL 2: Să plângem că încă mai trăim și să ne bucurăm că n-om mai fi... *(Către GURIȚĂ.)* Bagă, mă, ceva!...

MESEANUL 1: Una adâncă să-l ia cu fiori și pe Ȃl de Sus și pe Ȃl de jos...

GURIȚĂ: *Lume, lume, soro lume...*

(Ȃncep cu toȃii să cȃnte și să bea.)

CORTINA

ACTUL DOI

Acțiunea se desfășoară în interiorul unei case, trecându-se de la sărăcia unor încăperi țărănești la sordidul unui apartament de bloc muncitoresc.

Scena 1

Interiorul unei case țărănești, gătită pentru nuntă. Petrecerea este în toi. MIRII și NUNTAȘII sunt oameni în vârstă, care încearcă să refacă ritualul tineresc al unei nunți tradiționale românești. Dintre NUNTAȘI, doar doi sunt mai vorbăreți, ceilalți sunt prea osteniți ca să mai scoată o vorbă. Printre ei, PREOTUL și proaspătul sosit, VASILE, privesc dansul ostenit al NUNTAȘILOR – spectacol grotesc al neputinței bătrâneții.

PREOTUL: Nu te-ai grăbit... A îmbătrânit lumea ta. N-au avut răbdare să rămână tineri.

VASILE: Sunt acasă și asta contează... Când am intrat în sat, totul părea pustiu. M-am speriat... Pentru o clipă am crezut că au dispărut cu toții. Și atunci m-a cuprins disperarea.

PREOTUL: Și când colo, tot satul era la nuntă. Ești norocos, Vasile. Te întorci după atâția ani și ai parte de sărbătoare. Îi vezi pe toți laolaltă, chefuind și bucurându-se.

PRIMUL NUNTAȘ: Hai, Vasile, prinde-te-n horă!

VASILE: Vin, vin acuși. Schimb o vorbă cu părintele...

PREOTUL: Cum ți-a mers printre străini?

VASILE: A trecut timpul... Am plecat într-o noapte împreună cu Gheorghe. Când eram puști, mergeam pe câmp și ne uitam cum se construiau fabrica de covoare, blocurile, șoselele... Șantierul părea o șansă. Orașul, o scăpare. Visam împreună cum, într-o zi, o să fugim să cucerim lumea. Credeam că suntem cei mai grozavi, cei mai puternici de pe fața pământului și că nimic nu ne poate sta în cale.

PREOTUL: Semnele tinereții... D-asta și îmbătrânim repede.

VASILE: Am plecat într-o noapte să nu vedem satul cum rămâne în urmă... Am traversat câmpul până în șosea, la marginea orașului. Acolo ne-am despărțit...

PREOTUL: Uite-i, Vasile, cum încearcă să-și aducă aminte de tinerețe.

VASILE: I-a cam lăsat memoria.

PREOTUL: Dar nu se dau bătuți.

VASILE: Nu înseamnă că și reușesc.

PREOTUL: Nici un muritor nu este înfrânt în propriii lui ochi.

VASILE: Dacă ar recunoaște, ori ar înnebuni, ori și-ar lua zilele.

PREOTUL: Cine recunoaște îl recunoaște pe Iisus... Ia zii, cum îți e Vasile?

VASILE: Mi-e bine, părinte. Sunt acasă. Îmi revăd familia. O să-l văd și pe Gheorghe... Aici mi-e bine.

PREOTUL: Încerc să-mi amintesc ceva de la botezul tău... Eu te-am creștinat. Robul lui Dumnezeu, Vasile...

VASILE: Pesemne că am țipat.

PREOTUL: Toți țipă. Toți... Nu înțeleg ce spaimă e asta...

AL DOILEA NUNTAȘ: Ce faci, părinte, îl spovedești?... Lasă-l să petreacă. O fi uitat cum e obiceiul din bătrâni... *Uite-așa, uite-așa!*

PREOTUL: Și ce-o să faci?

VASILE: Mă duc la Gheorghe și-o iau de la capăt. Sunt încă tânăr.

PREOTUL: Dacă vrei să știi cât ești de tânăr sau de bătrân, privește-ți casa.

VASILE: Și-atunci îi văd pe Mătușa și pe Unchiul miri.

PREOTUL: Mătușa și Unchiul miri... Tușea și Junghiul, miri! Nu te amăgi, fiule...

PRIMUL NUNTAȘ: Ginerică, mai ușor, că te rupi și nu mai apuci să te bucuri de fecioria miresei.

MIRELE: Dac-am apucat eu veacul, oi apuca și ceasul.

PRIMUL NUNTAȘ: Vedem noi după aia, ce zice mireasa...

PREOTUL: Vouă nu vă e un pic așa, că, uite, s-a rușinat mireasa!

AL DOILEA NUNTAȘ: Să ne spună mirele de când se iubesc.

MIRELE: Ne iubim de atâta timp, încât căsătoria nu ne mai poate face rău.

PRIMUL NUNTAȘ: Și copii când o să faceți?

MIRELE (*către MIREASĂ*): Făcut-am noi copii?

MIREASA: Și dac-am făcut, e mult de-atunci... Mai mult vorbiți decât dănțuiți. (*Către MIRE.*) Hai, bărbate! (*MIRELE și MIREASA dansează înconjurați de NUNTAȘI.*)

MIRELE: *Uite-așa, uite-așa!...*

MIREASA: Ce mândru ești!... (*Către NUNTAȘI.*) Ce stați? Să duduie pământul!

PREOTUL (*către VASILE*): După cine te uiți?... După mândra aia a ta?... Frumoasă copilă a fost. Cum o chema, Doamne?

VASILE: Florentina.

PREOTUL: Voi îi spuneți Tina. Ai uitat... Eu mi-aduc aminte. Strașnică fată! Ce-a mai plâns după tine. Tot credea c-o să te întorci sau o să trimiți vorbă după ea. Ar fi venit și la capătul lumii.

VASILE: Ce-i cu ea?

PREOTUL: Vai de capul ei... O vreme a lucrat la fabrica din oraș. Când s-a închis și i-au dat afară, s-a dus și așteptarea ei... Chiar vrei să știi?... A luat-o pe căi greșite. Așa zice lumea, că umblă prin orașe, din crâșmă în crâșmă, și se destrăbălează... Pe nimica toată...

VASILE: De ce-și bate joc viața de noi, părinte? De ce trebuie să ne calce în picioare?... Unde-i păcatul nostru?

PREOTUL: Nu te-ncrâncena, fiule... Fericiți cei săraci cu duhul... Ia și bea, veselește-te că-i nuntă, nu parastas... *Zii așa, tot așa!*

PRIMUL NUNTAȘ: Hai, părinte, nu mai bate pasul pe loc. Lasă că nu se mânie Ăl de Sus dacă dănțuiești.

AL DOILEA NUNTAȘ (*către VASILE*): Lasă sacul ăla din mână, că nu ți-l ia nimeni, și hai la joc!... Doar n-oi avea acolo... (*Către MIRI*.) Ia stați o țară pe loc, că mai avem un dar de nuntă.

PRIMUL NUNTAȘ: Desfă, omule, bocceaua să vedem darul!

AL DOILEA NUNTAȘ: Ce te tot codești?

(*VASILE desfăce pătura în care este învelit computerul.*)

PRIMUL NUNTAȘ: Ce ziceți de astea?!

(*MIRELE și MIREASA se apropie de pătura pe care se află computerul. MIRELE ridică monitorul și-l examinează.*)

MIRELE: Un televizor ca ăsta nici în poze n-am văzut...

(*MIREASA ia și privește cutia computerului.*)

MIREASA: Să nu-mi spui că asta-i pentru bucătărie!

PRIMUL NUNTAȘ (*ridicând tastatura computerului*): Asta ce mai e?

AL DOILEA NUNTAȘ (*ridicând mouse-ul*): Și asta?

VASILE: E un șoricel. Așa i se spune.

AL DOILEA NUNTAȘ: Ia uitați-vă cum sunt șoarecii la oraș!... Grozăvie mare!

MIREASA: Dă-l, mă, la mâțe să se distreze și ele.

(*MIRELE examinează cu atenție tastatura.*)

MIRELE (*către VASILE*): Butoanele astea ia-le înapoi. Poate le găsești tu vreun rost. Nouă nu ne sunt de folos și-i păcat. (*MIRELE și MIREASA ies din scenă, ducând în brațe darurile primite.*)

PREOTUL: Bravo, Vasile, nu te-ai întors cu mâna goală acasă. Ai adus o bucăciță de oraș... Ai văzut cât s-au bucurat?

PRIMUL NUNTAȘ: Vezi ce faci cu butoanele astea... Are dreptate mirele... Știi ce i-am dat eu în dar? O bucată de gard. Din șipci... Și-o sapă.

AL DOILEA NUNTAȘ: Darul meu le-a plăcut mai mult. Le-am dat un plug și-o șa, cu tot cu căpăstru. Nu mai au ei cal de mult, dar tare s-au bucurat.

(*În scenă intră MIRELE și MIREASA.*)

MIRELE: L-am băgat în priză, dar face numai purici.

PRIMUL NUNTAȘ: N-are antenă. Nu te mai duce mintea deloc!

MIREASA: Strașnică cutie. Am pus-o pe plită să țin oalele fierbinți pe ea...

AL DOILEA NUNTAȘ: Femeia – tot femeie! Cu capul pe umeri. (*AL DOILEA NUNTAȘ ia MIREASA la dans.*) Mireasă, mireasă!...

PRIMUL NUNTAȘ (*către MIRE*): Vezi că-ți fură mireasa... A pus ochii pe ea... Uite-așa, uite-așa!

(*NUNTAȘII încep să danseze din nou.*)

PREOTUL (*către VASILE*): De ce nu intri și tu în horă?... Unde-ți umblă mintea? La ce te gândești?

VASILE: Gheorghe de ce nu e aici?

PREOTUL: Gheorghe?... Pe el îl cauți? E în oraș.

VASILE: Unde?

PREOTUL: Cum ai trecut de câmp și ai ieșit în șosea, al doilea bloc de la piață. Stă la parter... Ce treabă ai cu el?

(*PRIMUL NUNTAȘ încearcă fără spor să desfăcă o damigeană.*)

PRIMUL NUNTAȘ: Părinte, dă-mi o mână de ajutor. Mai binecuvântează o damigeană, că-s cănile goale.

PREOTUL (*către VASILE*): Mai vrei și tu o cană?

(*PREOTUL se duce lângă PRIMUL NUNTAȘ și-l ajută să toarne vinul în căni.*)

AL DOILEA NUNTAȘ (*către VASILE*): Nu prea dansezi... Nici nu prea bei... Dar tu cine ești?

VASILE: Vasile.

AL DOILEA NUNTAȘ: Așa-i, bată-te să te bată, că uitai, Vasile îți zice. Și ce, te-ai rătăcit prin părțile astea?...

PRIMUL NUNTAȘ: Să trăiască mirii!

(*AL DOILEA NUNTAȘ, ca și restul NUNTAȘILOR, se apropie de masă. Ridică cu toții cănile cu vin.*).

AL DOILEA NUNTAȘ: Și nuntașii să trăiască!

(*VASILE își ia boccea și tastatura computerului și iese din scenă. Îi lasă pe NUNTAȘI ciocnindu-și cănile cu vin, chiuind și pornind din nou la dans.*)

Scena 2

Un apartament sordid de bloc muncitoresc: camera de zi, camera-grădină și camera copiilor. În camera de zi, dezordine și mobilă înghesuită. Aici, LINA – o femeie gravidă și obosită – trebăluiește, iar GHEORGHE nu-și găsește locul.

GHEORGHE: Mi-ai adus ziarele?

LINA: Le-am lăsat în hol... Mai bine pune mâna și repară robinetul de la baie. De-o săptămână e stricat. Ce-aștepti, să ne inunde?

(*GHEORGHE se așează pe un scaun și citește ziarul.*)

GHEORGHE: L-am reparat.

LINA: Tu n-auzi cum curge?

GHEORGHE: Trebuie schimbat cu totul. Nu mai am ce-i face.

LINA: Gata, cu asta ai rezolvat-o. „Nu mai am ce-i face...” Toate cad în cărca mea.

GHEORGHE: Fir-ar a naibii de viață!

LINA: Ți-am zis să nu mai citești ziarele?... Eu nici că le mai deschid... Faci cum vrei. Treaba ta dacă vrei să te enervezi.

(*GHEORGHE aruncă ziarele pe masă.*)

GHEORGHE: Dumnezeii mă-sii de lume...

LINA: Nu mai înjura, că te aud copiii! Dacă nu-ți convine lumea asta, schimb-o ori du-te și te culcă.

GHEORGHE: O să-mi iau câmpii într-o zi.

LINA: Du-te, bărbate, unde-oi vedea cu ochii... De când te știu, numai asta spui. Nu ne mai sperii, nu ne mai ameninți pe noi cu lumea largă... Ce-i aia „lumea largă“?

GHEORGHE: Departe, printre străini.

LINA: E mare lumea asta?... E mai mare decât cartierul nostru?

GHEORGHE: Puțin.

LINA: Asta-i toată geografia pe care o știi tu?...

(GHEORGHE pune un disc cu muzică lăutărească pe platanul picupului.)

GHEORGHE: Nu-i departe de a ta.

LINA: Mai las-o dracului de muzică, că m-ai înnebunit! Măcar când vin acasă să am un pic de liniște.

GHEORGHE: E așa frumoasă. Muzică de lume...

LINA: După zece ore de stat în picioare în mijlocul străzii crezi că de muzica asta am eu chef? Am nevoie și eu de un pic de liniște... Îți ajunge cât o ascuți în timpul zilei.

GHEORGHE: O pun doar o dată, de două ori... Atât. Hai, că și ție-ți place...

LINA: Tu înțelegi că mă scoate din minți?! Vrei să ajung să dau cu picupul de pereți?... Țândări fac placa aia!

(GHEORGHE oprește picupul.)

LINA: Ce-o să le spui copiilor, că or să te întrebe de ce nu mai avem televizor?

GHEORGHE: S-a stricat.

LINA: De ce minți?... Spune copiilor adevărul.

GHEORGHE: A trebuit să-l dăm.

LINA: A trebuit să-l dăm că era de furat. Aranjamentele tale!... Te-a fraierit un hoț, că tot orașul îl știe că e hoț, numai tu nu... Zii adevărul copiilor! Nu-i înveți tu să spună adevărul?

GHEORGHE: L-am luat de la cineva și nu era al lui.

LINA: N-o da la-ntors, că nu ține... Era al vecinului de la trei. I l-a furat din casă jigodia, șmecherul ăla care și-a găsit fraierul să i-l vândă. Numai că vecinul l-a văzut la noi în casă...

GHEORGHE: Vrei să încetezi?!... Parcă ești o moară stricată.

(GHEORGHE pornește picupul.)

LINA: Bine că dai din nou drumul la muzică... Spune adevărul copiilor. Măcar atât. Vrei să iasă și ăștia niște fraieri, niște gunoaie de cartier?...

GHEORGHE: Nu-ți ajunge cât ai vorbit?

LINA: Dă muzica mai tare dacă nu vrei să mă auzi!

GHEORGHE: Taci, te rog!

LINA: Vrei să mi-aduc aminte că erau banii mei, din salariul meu?... Așa, dă muzica tare... De ce-oi fi fost oarbă, Doamne?!... Când te-am întâlnit, rătăceai printre blocuri. Spuneai că nu știi încotro s-o ieși, dar că ai tu drumul tău... Ce proastă am fost!... Aveai o putere de convingere că mă uitam la tine ca la icoană...

GHEORGHE: Mi-e greață de blocul ăsta, depereții ăștia... Mă doare betonul ăsta...

LINA: Atunci nu-ți făcea greață apartamentul ăsta... Mai bea ceva să-ți treacă greața de viață!... Mai pune-o placă, și-ncă una, cu muzică de inimă albastră!... Vrei să mai facem un copil? Ți-e poftă de mine?... Nu l-am zvârlit afară nici p-ăsta!... Vai de capul lui în ce lume o să vină.

GHEORGHE: Ajunge!

(GHEORGHE sparge discul.)

LINA: Altă viață... Mi-aud și eu gândurile acum... Vezi că ți le aud și pe-ale tale...

(GHEORGHE intră în camera-grădină, trântind ușa.)

LINA: Trânțește ușa... Altceva mai știi?... Fugi. Ascunde-te în blestemata aia de cameră să nu te găsească viața. Să nu cumva să dai ochii cu ea... Nu ar trebui și asta înlocuită, dacă tot nu mai ai ce face?...

(GHEORGHE revine în camera de zi.)

GHEORGHE: Am ce face!

LINA: Ai pedracu'!

GHEORGHE *(arătând spre camera copiilor):* N-auzi că plâng?!

LINA: Eu aud, dar tu? Faceți concurs cu mine, cine plânge mai tare. Asta e...

(LINA intră în camera copiilor.)

GHEORGHE: M-ai văzut tu pe mine plângând?!... Asta, niciodată...

LINA *(din camera copiilor):* Nu puteai să ceri?... Și tu ce-ai păzit?!... V-ați învățat să spăl după voi. Gura, nu mai țipa că mi-ajunge! Strângeți-vă lucrurile și treceți să vă schimb!... Hai, mai repede!... Treci aici când îți spun!

(Se aud bătăi în ușa de la intrare, GHEORGHE deschide ușa și în cameră intră VASILE.)

GHEORGHE: Tu?!

VASILE: M-am întors.

(GHEORGHE și VASILE se îmbrățișează. LINA intră în cameră și îi privește curioasă.)

GHEORGHE: Mă, băiete, ce dor mi-a fost de tine!

VASILE: Credeam că n-o să mai apuc clipa asta...

(Cei doi bărbați se desprind din îmbrățișare și se privesc emoționați.)

GHEORGHE: Tot vânjos ai rămas... Mai ții minte când făceam trântă?... Ne puneai pe toți.

VASILE: Și tu?... Dacă n-ar fi albeața asta la tâmple...

GHEORGHE: Dar e... Vasile, ce mult mi-ai lipsit!... Lino, el e prietenul meu. Vasile, cuceritorul. El îmi seria...

LINA: Nu te-a chemat niciodată.

GHEORGHE: Nu asta-i problema... Înțelege, a venit Vasile. După atâția ani... Vasile, Lina e soția mea.

LINA: Sunt mama copiilor lui. Atât... Nu mai uita, Gheorghe, că faci gafe. Nu-ți sunt nevastă.

GHEORGHE: Mereu zicem c-o să mergem la altar, dar... Ne-am luat cu viața, cu grijile...

LINA: Dacă era după tine, nici copiii nu-i botezam.

GHEORGHE: Nu vorbi, că nu-i așa... De copii am avut grijă. Ne-am născut creștini, ne-am creștinat copiii...

VASILE: Câți copii aveți?

LINA: Cine mai apucă să-i numere? Când toată lumea nu mai face copii, la noi ies pe bandă rulantă. C-așa e aici, pe invers ca la alții. La noi ca la nimenea!... Toți aleargă după ceva, noi ne uităm pe pereți și sperăm că într-o zi... ne va lua dracu' pe toți. Și ca să nu zicem că n-am făcut nimic, facem grădinărie, de te doare capul!

GHEORGHE: Te rog, nu vorbi așa... *(Către VASILE.)* Avem opt copii... Sunt în camera lor...

UNA: Nouă! *(Arată că este gravidă.)* Pe ăsta nu-l pui la socoteală, că stă să dea pe-afară?...

GHEORGHE: Aproape nouă...

(LINA începe să pregătească masa copiilor.)

LINA: Unde-s ligheanele?

GHEORGHE: Nu știu. S-or fi jucat copiii... *(Deschizând ușa de la camera copiilor.)* Unde-s ligheanele, că le vrea mama?

LINA: Dispar mereu. Eu le pun aici și voi le luați. Într-o zi, când nu le-oi găsi la locul lor, să nu vă întrebați de ce nu vă mai dau să mâncați.

GHEORGHE *(aducând ligheanele):* Le-au găsit...

LINA: Trebuie să fac anchetă, să mă dau de ceasul morții ca să-mi lăsați lucrurile la locul lor?!...

GHEORGHE: Liniștește-te... Gata, acum poți să le pregătești masa. *(Către camera copiilor.)* Mergeți și vă spălați pe mâini. Pregătiți-vă de masă, n-auziți?! Iarăși vreți s-o supărați pe mama?... *(Către VASILE.)* E greu pentru o femeie să țină o casă ca asta... Hai, stai jos. Cu ce te servec?

VASILE: Nu vă deranjați. Eu plec. Eram în trecere și am zis să mă opresc un pic.

GHEORGHE: Ne revedem după atâta amar de ani și tu vrei să pleci?

(Între timp, LINA rupe două pâini, bucăți-bucăți, în cele două ligheane, și toarnă deasupra o sticlă de ulei.)

LINA: Mâine să cumperi ulei, că se termină. Mai ai bani?... Să nu zici că nu. Trebuie să-ți fi rămas de la pâine... Ce-ați făcut cu sarea?... Ce-ați făcut cu sarea?!

GHEORGHE: E sus, pe raft.

(LINA ia solnița și presară sare deasupra celor două ligheane.)

LINA: Ce stai, cheamă-i la masă.

GHEORGHE: Nu vrei să le dai să mănânce dincolo?... Stăm și noi liniștiți de vorbă.

LINA: Ca să facă și-acolo ca la porci. Ce, voi faceți curat?... Vă lăsați lucrurile pe unde apucați. Nu puneți nimic la locul lui... Ce sunt eu? Sluga voastră, să muncesc după fiecare?...

GHEORGHE: Lina, te rog...

LINA: Tu mă rogi, eu curăț după ei... Dar să nu vă îmbătați. Eu zic, eu aud...

GHEORGHE: Vorbești cu păcat.

LINA: Eu atât am zis.

(LINA iese din cameră, ducând ligheanele cu mâncare.)

GHEORGHE *(cu voce joasă):* Crede-mă, nu-i fată rea. Are gura mare, dar și sufletu-i mare... Bei ceva? *(GHEORGHE scoate dintr-un dulap o sticlă.)*

VASILE: Ți-am adus și eu ceva...

(VASILE desface boccea, de unde scoate o sticlă. GHEORGHE observă tastatura computerului.)

GHEORGHE: Cu asta ce faci?

VASILE: Mi-a rămas de la un calculator... Se pot juca copiii tăi cu ea.

GHEORGHE (*turnând băutura în pahare*): O să le placă... Avem ce goli... Hai, spune, cum e treaba?

VASILE: Spune tu... S-a-ntâmpilat ceva? Ce-i cu tine, Gheorghe?

GHEORGHE: Aici e problema, că nu s-a întâmpilat nimic.

VASILE: Dar în scrisori spuneai...

GHEORGHE: Nici nu știu de unde s-o apuc... Totul a fost o minciună!

VASILE: Ferma, pământul, animalele?... Cheresteaua?... Lucrătorii angajați din sat?...

GHEORGHE: N-am făcut nimic, Vasile, din toate astea. Cu cât îmi era mai greu, cu atât inventam năzbâtii și mai mari.

VASILE: Nu pot să cred...

GHEORGHE: Ții minte noaptea plecării? Când am fugit împreună din sat... După ce ne-am despărțit, nu s-a mai întâmpilat nimic. Nimic!... N-am reușit să fug decât până după câmp, în primul bloc întâlnit. Aici... Și aici am rămas... Am zis că doar pentru un timp. Că o să mă rup și o să plec. Doar mi-am spus, n-am și făcut.

VASILE: Și eu mi te închipuiam... Doamne, cât am crezut că tu ai reușit! Poate că numai gândul ăsta, că tu ești bine, m-a ținut și pe mine...

GHEORGHE: Noroc, Vasile!

VASILE: Noroc!

GHEORGHE: Ani grei și urâți... Dar speram că într-o bună zi totul se va schimba. Când a venit prima scrisoare de la tine, mi-am făcut bagajul să plec. Am ajuns doar până la ușă... Îmi scriai că te-ai angajat, că ai câștigat bani frumoși și ai încropit un atelier al tău. Mi-am zis: „Cum să vin eu pe capul lui Vasile când are atâtea de rezolvat.“

VASILE: Tu mi-ai scris că ai cumpărat pământul de lângă vie și l-ai arat. L-ai semănat. Că recolta a fost mare...

GHEORGHE: Mi-ar fi plăcut să fac asta. Să fie așa...

VASILE: După câteva luni mi-ai povestit de grajdurile cu vite, de stâna cu oi...

GHEORGHE: Visam... După ce am primit a treia scrisoare de la tine, aia cu camioanele, mi-am zis că, dacă-ți merge așa bine, aș fi o pacoste pe capul tău. Ce să caute un pârlit ca mine lângă unul care a răzbit?

(*În scenă intră LINA.*)

LINA: Ce v-am spus eu că v-apucați de băut... Dacă fumați, măcar închideți ușa, că acolo dorm copiii.

GHEORGHE (*închizând ușa de la camera copiilor*): Au mâncat toți?

LINA (*arătând spre burta ei*): Toți în afară de ăsta... Să nu-mi spuneți că vă e foame și vouă.

VASILE: Nu, mulțumesc. Sunt sătul.

LINA: Și ce te mândrești cu asta?... Dacă erai un prieten adevărat, îl ajutai și pe amărâtul ăsta.

(*LINA iese din scenă.*)

GHEORGHE: Așa e ea...

VASILE: De ce nu mi-ai spus măcar mai târziu care-i adevărul?

GHEORGHE: Nu mai puteam. Minciuna e o mlaștină. Cu cât înaintezi, te afunzi mai adânc în ea.

VASILE: Nu se poate așa ceva...

GHEORGHE: Ți-aduci aminte noaptea aia? Uite, de-aici sunt doar două-trei sute de metri de locul în care ne-am despărțit... Ne-am promis unul altuia ceva. Era legământul nostru.

VASILE: „Care-o reuși îl cheamă pe celălalt. Cui i-o fi greu pleacă la cel care a izbutit“... Așa ai spus. Tu cu gura ta.

GHEORGHE: Eu cu gura mea...

VASILE: Și-atunci?

GHEORGHE: Legământul nostru îmi dădea siguranță. Știam că oricând pot să spun: „Vasile, vin la tine“. M-ai fi primit, m-ai fi ajutat, dar eu aș fi rămas același. Mi-a fost rușine de mine, mi-a fost teamă...

VASILE: De ce n-ai făcut-o, Gheorghe?!

GHEORGHE: Am sperat, mi-am dorit tot timpul ca eu să fiu cel care să te poată ajuta.

VASILE: Între noi nu avea ce să caute... Și nici frica, nici rușinea.

GHEORGHE: Uită-te la mine. Uită-te unde trăiesc, cum trăiesc... Crezi că nu știu cine sunt?... Uită-te la tine. Vii de la oraș îmbrăcat ca un domn. Ai reușit, ai tot ce-ți dorești... Cine sunt eu pe lângă tine? Un cerșetor.

VASILE: Ești prietenul meu cel mai bun. Gheorghe, ești prietenul meu!... Îmi vine să te bat, să-ți frâng oasele. Să te fac să suferi, să te chinui...

GHEORGHE: Crezi că mi-ai face mai mult rău decât mi-am făcut singur? Aș țipa mai tare de durere decât o fac în sinea mea?...

VASILE: Mi-ai făcut și mie rău.

GHEORGHE: Dacă-ai fi venit peste tine, poate ți-aș fi făcut rău. Uită-te la tine, ești un om făcut.

VASILE: Ce ușor ne înșelăm... N-am făcut nimic, Gheorghe. Și eu sunt un nimenea-n drum... N-am făcut decât să mă ascund în minciună, ca și tine.

GHEORGHE: Dar ai fabrica. Ai...

VASILE: N-am nimic... Sunt șomer. N-am casă, n-am bani, n-am familie... Haina am cumpărat-o din talcioc, în drum spre casă.

GHEORGHE: Adică toate scrisorile tale...

VASILE: Închipuri. Cu cât îmi spuneai că-ți merge mai bine, cu atât băteam câmpii mai tare.

(GHEORGHE râde în hohote.)

GHEORGHE: Al dracului legământ!... Plesnea minciuna în noi. Vasile, ce fel de oameni suntem?...

(În scenă intră LINA, aducând ligheanele.)

LINA: Gata, v-ați și îmbătat?... *(Arată ligheanele lui GHEORGHE.)* Mă întrebai dacă au mâncat. Nu-i nevoie nici să le mai spăl, că le-au lins... Vedeți că dați scrumul pe jos. Și mai deschideți fereastra, că v-asfixiați.

(LINA iese din scenă.)

GHEORGHE (*deschizând fereastra*): Tu credeai despre mine... Eu credeam despre tine... Și-amândoi, vai de capul nostru.

VASILE: Dacă unul dintre noi ar fi urlat adevărul, astăzi eram altundeva.

GHEORGHE: Eram pe dracu'! Ne-ar fi fost mai greu să suportăm. Cel puțin am trăit cu gândul că avem o scăpare... Era taina noastră.

VASILE: Și eu îmi făceam gânduri, cum să-ți zic... Repetam cuvintele cu care să-ți spun adevărul... Să mă ierți...

GHEORGHE: Nu ne mai iartă nimeni.

(*În scenă intră LINA. Privește la sticla golită de pe masă.*)

LINA: Ce ură aveți pe sticlele pline...

GHEORGHE: Du-te și te culcă femeie și lasă-ne-n supărarea noastră!

LINA: Altceva mai știți?...

(*LINA iese din scenă.*)

GHEORGHE: Să mințim. Să ne băgăm picioarele în viață... Hai noroc!

VASILE: Noroc, Gheorghe.

GHEORGHE: Și care-i adevărata poveste?

VASILE: În primul an, am muncit pe unde-am apucat. Pe urmă m-am angajat la mină... Toți anii ăștia am stat sub pământ... Au închis minele și ne-au dat afară.

GHEORGHE: De ce te-ai întors?

VASILE: Din disperare. Am lăsat mândria deoparte și am venit să-ți cer ajutorul. Așa fusese legământul... Am venit să-ți cer ajutorul.

GHEORGHE: Mie?!... Înseamnă că tu ai avut curajul... Ai crezut în mine... Mama ei de viața!...

VASILE: De ce m-ai mințit, Gheorghe?!

GHEORGHE: Dar tu ce-ai făcut?... Dă paharul să-ți mai torn.

VASILE: Cum te-ai descurcat în toți anii ăștia? Din ce trăiești?

GHEORGHE: Lina vinde ziare la un chioșc, iar eu... Vrei să vezi?... Vino, să-ți arăt! (*GHEORGHE deschide ușa către camera-grădină.*)

VASILE: Ce-i aici?

GHEORGHE: Aici e Gheorghe cel adevărat... Hai, intră.

(*GHEORGHE aprinde lumina. Camera e plină de ghivece cu ardei iuți. Printre ghivece, în mijlocul camerei, un scaun.*)

GHEORGHE: Țasta e adevărul și despre el nu ți-am scris. Țasta era, de fapt, grădina mea. Ferma mea... O cameră de bloc... Serele mele cu trufandale... Cresc ardei iuți și-i vând la piață. Sunt cel mai mare cultivator de ardei iuți de apartament din lume... Apartamentele de bloc sunt ca serele. Ne coacem devreme și putrezim lent.

VASILE: E aer închis aici.

GHEORGHE: Ferestrele nu trebuie deschise. Așa-s ardeii de apartament... Ca noi. Îi otrăvește aerul curat...

VASILE: Îi vinzi în piață... Sunt iuți foc.

GHEORGHE: Mie-mi spui?... Sunt marfă a-ntâia. Iarna îi pun în borcane de oțet sau îi murez... (*Umblă printre ghivece.*) Uite, ăștia stau să-nflorească... Uită-te la ăștia. Soi rău, roșu. Arde, pârjolește. Sunt buni pentru boia... Aici am ardei pitici... Aici din ăia cărnoși și zemoși... Țăștia-s de sămânță... Ție-ți plăceau ardeii. Nu-i așa?...

Hai să-ți culeg. Să ai de la mine ardei cum nu sunt alții... Se laudă mulți că știu cum e cu creșterea lor... Ia, bagă în buzunar!... Habar n-au... Nu-i așa ușor. E și-aici un secret... Hai, bagă și-n buzunarele ălelalte... Uite la ăștia roșii. Să nu-mi zică mie cineva că e floare la ureche să-i produci... Mai bine îți puneam într-o pungă... Vrei și d-ăștia mici? Scuiți foc după unul d-astă... Vasile, cu tine vorbesc!...

VASILE: Mi-ajung, Gheorghe... Mi-ajung...

GHEORGHE: Ai uitat mirosul de verde. Nu te mai bucuri ca altădată. Simți cum transpiră pământul? Pământul, chiar și în ghivece, miroase de te înnebunește...

VASILE: Ajunge... Sunt destui.

GHEORGHE: Nu-ți place grădina mea?

VASILE: Îmi place. E grozavă, dar nu mai am unde să-i pun.

GHEORGHE: O să mă pomenești când o să-i mănânci. N-o să mai conteze dacă ciorba-i bună sau rea... Nu vrei să guști?...

VASILE: Nu mi-e foame.

GHEORGHE: Ești sătul, mi-ai spus... Vrei și câteva borcane în oțet? Sau la saramură?... Atunci, hai înapoi!... Stinge lumina, să doarmă. Tu nu știi, dar și ardeii dorm. (*VASILE și GHEORGHE revin în camera de zi.*)

VASILE: Și eu am stat la bloc. La ultimul etaj.

GHEORGHE: Nu erai mai aproape de Dumnezeu.

VASILE: Avantajul orașului e că te poți arunca de la înălțime... Merită să te prefaci în locatar ca să cazi de la înălțime?

GHEORGHE: E o amăgire. La parter e mai aproape de pământ și prinzi rădăcini.

VASILE: Dar e și mai departe de soare...

GHEORGHE: Vasile, Vasile, ce ți-e și cu viața asta...

VASILE: Amândoi voiam să fim mai ceva decât celălalt... Mai al naibii de prieten. Așteptam ca ăluilalt să-i meargă prost ca să-i fi spus: „Vino, mă, la mine, că eu îs mai dat dracului. Eu am reușit!...” Ce păduchi de oameni... Voiam să ne dăm prietenia ca pe o pomană. „Întinde, mă, mâna să-ți dau de la mine, că eu am făcut, am dres. Ești tu un terchea-berchea, dar ești prietenul meu...”

GHEORGHE: Diferența e că tu te-ai întors. Ți-ai luat inima-n dinți și ai venit înapoi.

VASILE: Nu-s mai breaz... La mină aveam un amic. Când ne-au dat afară, m-a rugat să mă duc cu el la București. I-am spus că vreau să mă întorc acasă. Dar nu i-am spus că acolo o să reușesc și abia apoi îl voi chema să-i ofer, eu, șansa de-a reuși și el.

(*În scenă intră LINA.*)

LINA: Dacă vreți să vă bateți joc de voi, puteți să mai beți o tonă de poșircă. E treaba voastră. Dar faceți liniște, că dorm copiii.

GHEORGHE: I-am arătat grădina.

LINA: Și a căzut pe spate de admirație.

GHEORGHE: I-a plăcut, chiar dacă tu nu crezi.

LINA: Și încă ceva. Vreau să dorm și eu fără să vă aud grohăind. Clar?!... (*Către VASILE.*) Te-a dat gata cu ghivecele lui?... Idei de țaran rătăcit prin cartiere... Dar cred că nici cu tine nu mi-e rușine... Curentul costă. Puteți să vă-mbățați și pe întuneric. (*LINA stinge lumina și iese din scenă.*)

GHEORGHE: Nu-i plac ardeii iuți. Nu pune limba pe ei. Și nu intră niciodată în camera aia. D-asta nu-nțelege... Nu înțelege cum e să-ți ia mintea foc și să simți disperarea cum te ustură, te ustură... Și n-ai cum s-o stingi... Hai noroc!

VASILE: Noroc!

GHEORGHE: Ai fost în sat?

VASILE: Da.

GHEORGHE: Și?

VASILE: Nimic...

GHEORGHE: Satul nostru nu este acolo, ci atunci...

VASILE: Acum suntem împreună.

GHEORGHE: Acum nu-i atunci. Nu-i când trebuia, când mai puteam face ceva... Tu te-ai mântuit. Ai ieșit din minciună. Eu?... Ce-i cu mine, Doamne?

VASILE: Suntem la fel de vinovați... Hai să bem. Mai ai vreo sticlă?

GHEORGHE: Întotdeauna mai e o sticlă. Se golește și ea, și noi ne facem cioburi... Zdrențe... Noroc!

VASILE: Noroc!

GHEORGHE: Tu știi să cânti? Ceva despre... Despre lumea asta a noastră. Scârboasă și frumoasă, așa cum e ea. Lumea asta e ca soră-mea. O iubesc, dar nu mă înțeleg cu ea... Cânti?

VASILE: N-am voce.

GHEORGHE: Când ți-o ajunge cuțitul la os, să vezi ce voce o să ai... Noroc!

VASILE: Să fie!

GHEORGHE: De ce se zice „noroc” și nu se zice... pacoste?... Ghinion?... Ne amăgim, Vasile...

VASILE: Noroc, Gheorghe!

GHEORGHE: Dacă zici tu... Eu am obosit.

VASILE: Nu mint. De ce te-aș minți?...

GHEORGHE: Mai știm când mințim?...

VASILE: O luăm noi de la capăt... Măine...

GHEORGHE: Ce ne-am face dacă n-ar exista *măinele* ăsta?...

VASILE: Parcă nici n-au fost toți anii ăștia... Gheorghe, mâine o luăm de la capăt.

GHEORGHE: Așa vom face. Tu știi mai bine...

VASILE: Știu, Gheorghe, știu...

(Liniștea se așterne peste apartamentul lui GHEORGHE.)

GHEORGHE: Auzi cum pocnesc bobocii. Înfloresc ardeii... Sau poate trosnește betonul păcătosului de bloc...

(Liniștea este adâncă. VASILE a adormit. În întunericul camerei, GHEORGHE își aprinde o țigară.)

Scena 3

Aceeași cameră de zi, dimineața. VASILE nu s-a trezit din somn. În scenă intră LINA și-l vede pe VASILE, de gâtul căruia atârnă tastatura computerului.

LINA: Ce ți-au făcut dracii ăștia de copii?... Bine că dormi. Altceva mai știți?... Dar cu ligheanele ce-ați avut?... Gheorghe!... Gheorghe!... Unde-o fi? V-ați îmbătat cui și-ați căzut ca niște eroi... Unde-ați pus, mă, ligheanele că urlă ăștia de foame.

(VASILE se scoală din somn.)

VASILE: E dimineață?...

LINA: E miezul zilei! Ești mahmur. Habar n-ai pe ce lume te afli. Unde-i Gheorghe?... Du-te și caută-l. Pesemne e în grădină, la ardeii lui, dar-ar mana în ei!... Că nu-l văd în stare să-i fi trecut prin cap să se ducă după ulei... *(Către camera copiilor.)* Încetați că vă altoiesc!... *(Către VASILE.)* Întreabă-l dacă n-a văzut ligheanele. Nimic nu-i la locul lui în casa asta. Numai mizerie știți să faceți!

VASILE: Le caut eu.

LINA: Ușurel că dărâmi mobilele. Cu voi se-nvârte casa și când sunteți treji, darămite cu capul plin de alcool... *(Către camera copiilor.)* Încetați, că acum vă dau să băgați în voi!... *(LINA intră în camera copiilor. VASILE deschide ușa spre camera cu ghivecele de ardei iuți. Lumina zilei răzbate prin ferestre. Pe scaunul din mijlocul camerei, printre ghivece, zace GHEORGHE cu venele tăiate. Sângele se scurge în cele două ligheane. VASILE privește scena disperat.)*

VASILE: De ce, Gheorghe?!...

(În spatele ferestrelor luminate apar CURIOSII, care, cu voci înfundate, se văicăresc, comentează.)

CURIOSUL 1: N-auzi că te cheamă nevasta?

VASILE: Eram din nou împreună...

CURIOSUL 2: Nu mai are ulei.

VASILE: Care-i păcatul nostru, Gheorghe?...

CURIOSUL 3: Îți plâng copiii de foame.

VASILE: Tu măcar aveai o familie. Copii... Care-i păcatul lor?... Că s-au născut?...

CURIOSUL 1: Ce faceți, mă, acolo?

VASILE: Gheorghe, de ce-ai fugit?!...

CURIOSUL 4: Dă-i, bă, ligheanele, să nu mai urle atât!

VASILE: O luam de la capăt...

CURIOSUL 2: Nu mai bateți în calorifer!

VASILE: Cu ce-am greșit, Gheorghe?...

CURIOSUL 5: Dă, mă, mai bine drumul la muzică!

VASILE: încetați!... Lăsați-l în pace! Gheorghe a obosit!...

(CURIOSII încep să bată în geamuri. Îngrozit, VASILE o rupe la fugă, reîntorcându-se în camera de zi, unde lucrurile par un pic schimbate, dar e prea disperat ca să observe. Își ia curaj și deschide ușa camerei copiilor. Aici, în loc de LINA și de copii, găsește o stradă mizeră ce se pierde labirintic printre zidurile blocurilor. De undeva, parcă de pe altă lume, se aude strigat de un grup de oameni.)

GRUPUL DE OAMENI: Vasile! Vasile, încotro?... Mă, țărășene, unde te duci?... Hai cu noi!...

(VASILE îi recunoaște în grup pe TINA, GURIȚĂ, CÂRCIUMARUL, cei doi MESENI, POLIȚISTUL, HOȚUL, PREOTUL...)

TINA: Vasile, te mai aștept mult?

PRIMUL MESEAN: Ai văzut, Vasile, că doar învingătorii se întorc acasă?...

CÂRCIUMARUL *(cu o damigeana în mână):* Uite ce dușman avem aici. Hai de ajută să-l dăm gata...

GURIȚĂ *(cântând la vioară):* Cartierele ne-așteaptă...

PRIMUL MESEAN: E gratis, mă!

AL DOILEA MESEAN: Pomana îngrașă...

POLIȚISTUL: Credeai că mă păcălești?...

HOȚUL: La înghesuială e treabă bună...

PREOTUL: Hai, Vasile! Hai, robul lui Dumnezeu!...

(VASILE bolborosește ceva ce ușor, ușor se transformă în cântec. Mâinile lui ating butoanele tastaturii așa cum un muzicant își plimbă degetele pe clapele unui acordeon. Pornește încet printre blocuri.)

VASILE *(cântând):* Lume, lume, soro lume...

CORTINA